

AR ROSS PEROT YRA FINANSINIS GENIJUS?

Ar jis laimės JAV prezidento rinkimines lenktynes?

Jonas Kazlauskas

Ross Perot, mažo Texas valstijos miestelio medvilnės brokerio sūnus, yra geriausias pavyzdys ir čempionas laisvos rinkos ekonomijoje, kurioje finansinės galimybės yra didelės. Jis, per trumpą laiką pasidaręs vienu turtingiausių asmenų JAV, yra 61 metų amžiaus ir sutinkąs išleisti 100 milijonų dolerių savo rinkiminei akcijai į Amerikos prezidentus.

Atlikęs keturių metų tarnybą laivyne, 1957 m. pradeda pardavėjo darbą didžiojoje kompiuterių bendrovėje IBM. Darbo sritis, kompiuteriai, jam labai patiko, bet darbovietės nustatytos darbo gairės, sąlygos ir atlyginimo bazė jo nepatenkino, – išeina ieškoti laimės ir sėkmės kitur.

1962 m. suorganizavo ir pradėjo naują Electronic Data Systems bendrovę, kurioje R. Perot sumanymas, energija ir genijus turėjo progos pilnume pasireikšti, ir po septynerių metų jis tapo bilijonieriumi.

Roger Smith, vyriausia galva General Motors korporacijos labai susidomėjo R. Perot kompiuterių firma, kuri turėjo gerą rinką, vardą ir klestėjančią atmosferą. Tuo tarpu General Motors bendrovės prestižas ir pozicija jau svyravo pramonės sferose, – padėtis ieškojo išieities ir akcijos. 1984 m. automobilių gamybos milžinas nuperka EDS (Perot korporaciją) už 2.6 bilijono dolerių.

Laike sekančių dviejų metų prasidėjo nesutarimai tarp Roger Smith ir Ross Perot, kadangi jis viešai kritikavo General Motors apkalbindamas biokratiją ir lėtu gamybos progresu, sakydamas "why it takes six years to build a car when it only took us four years to win World War II". Kita sritis nuomonių skirtumo buvo nupirkta EDS bendrovės prezidento M. Meyerson atlyginimas. R. Perot reikalavo, kad jo alga būtų 1% korporacijos pelno arba 1.9 milijono dolerių už 1985 metus. R. Smith alga buvo 1.65 milijono dolerių

už tuos pačius metus.

Esamai situacijai negerėjant, General Motors nutarė atsikratyti R. Perot ir jo varomos žalingos kritikos. Tas malonumas kainavo 700 milijonų dolerių, kurie buvo sumokėti už likusią dalį ir teises bendrovėje.

Gautas kapitalas įgalino R. Perot sukurti ir pradėti 1988 m. naują kompiuterių bendrovę Perot Systems Corp., kurios oficiali vadovybė nuo šių metų gegužės mėnesio 26 d. yra M. Meyerson rankose. R. Perot pasitraukė iš pirmaujančios rолės pareigų. Ši bendrovė ne seniai pasirašė vieno bilijono sutartį aprūpinti kompiuterių ir komunikacijos pataravimais dvi Europos kompanijas. M. Meyerson yra vienas iš jo artimiausių biznio kolegų, bendradarbių ir patarėjų. Jo patartimai ir idėjos daug prisidėjo prie dabartinio Perot finansinio turto. Jis praleido daug metų dirbdamas EDS bendrovėje, 20 milijonų dolerių kainavo jo išpirkimas – buyout.

T. Luce, advokatas, yra antrasis jo pagalbininkas, kuris atstovavo R. Perot ginčiuose su General Motors. Kai 1990 m. T. Luce pralaimėjo Texas gubernatoriaus rinkimus, politikieriai sakė, kad R. Perot neturėjo laiko pats kandidatuoti, todėl jis pasamdė savo draugą Luce.

(Nukelta į 7 psl.)

SUSITIKS SU RUSIJOS AMBASADOS PATARĖJU

Jungtinis Amerikos Baltiečių Tautinis Komitetas (JBANC), kurį sudaro Amerikos Estų Tautinė Taryba, Amerikos Latvių Sąjunga ir Amerikos Lietuvių Taryba, ir kuriam šiais metais vadovauja ALTAS, birželio 8 d. 10 val. ryto Rusijos Ambasadoje Washingtone susitiks su Rusijos ambasados ministru patarėju Sergejumi Četveritovu ir pateiks jam raštą-peticiją dėl kuo skubiausio buvusios sovietinės kariuomenės išvedimo iš Baltijos valstybių.

Tos pačios dienos 1 val.

Ambasadorius Anicetas Simutis, aktyviai dalyvavęs Tautinės Sąjungos Seime, pasakęs prasmingą sveikinimo kalbą, plačiai kalbėjęs svarstant Lietuvos ir išeivijos santykius.

PASKUTINIS VLIKO SEIMAS VILNIUJE

Antanas Butkus, Vilnius

Gegužės 30-31 d.d. Vilniuje įvyko VLIKO veiklos uždaromasis posėdis. Suvažiavo valdybos, tarybos ir tautos fondo valdybų nariai, VLIKą atstovaujančių partijų-susivienijimų nariai ir virš 100 Amerikos lietuvių, ta proga pasinaudojusių aplankyti Lietuvą.

VLIKO suvažiavimą globojo Lietuvos vyriausybė. Ypatingą dėmesį tam suvažiavimui skyrė respublikos Premjeras Gediminas Vagnorius. Išvakarėse buvo surengta spaudos konferencija

po pietų JBANC susitikus su Valstybės Departamento direktoriumi Rytų Europos reikalams Mr. Michael Habib, kuriam taip pat pateiks minėtą petiją.

Šią petiją yra pasirašę virš 100 pabaltiečių organizacijų Amerikoje.

LIETUVOS AMBASADA DĖKOJA JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENEI,

sugebėjusiai per trumpą laiką suorganizuoti net 50 rinkiminių apylinkių ir tvarkingai praveisti rinkimus. Nuoširdžiai dėkojame visų apylinkių rinkiminių komisių nariams, o ypačiai JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkui Vytaui Maciūnui. Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkui Algimantui Gečiui bei Krašto valdybos vicepirmininkui organizaciniams reikalams Gintarui Čepui.

didžiulėje vyriausybės salėje, tai gal dėl to dalis atvykusių VLIKO narių skundėsi, kad per mažai žurnalistų atsilankė į tą konferenciją.

Norėčiau pasakyti, kad šiuo metu Lietuvoje, o ypačiai Vilniuje – politinis-kultūrinis gyvenimas virte verda, tad ir žurnalistai visas tokias konferencijas nespėja aplankyti. Kaip Dirvos atstovas aš dalyvavau tose spaudos konferencijose ir mačiau, kad VLIKO spaudos konferencija žurnalistų apsilankymu nebuvo per daug nuskriausta.

Šeštadienio ryte įvyko iškilmingasis posėdis, o po jo sekė dar du posėdžiai. Į iškilmingąjį posėdį labai punktualiai atvyko AT pirmininkas V. Landsbergis ir respublikos premjeras G. Vagnorius. Pirmasis gana trumpoje sveikinimo kalboje pasidžiaugė VLIKO veikla, sveikino atvykusius ir kvietė-prašė, kad VLIKas savo veiklos dar nenutrauktų, ypačiai dabar, kai dar svetima kariuomenė tebėra okupavusi Lietuvos žemę.

Premjeras Vagnorius ilgoj ir turiningoj kalboj nušvietė Lietuvos politinę-ekonominę padėtį. Jis kalbėjo sau įprastu dalykiškumu, įvertindamas dabartinę Lietuvos situaciją ir pabrėždamas, kad Lietuvoje nėra piliečių krizės, o krizė yra tik tarp respublikai vadovaujančių asmenų, kurie tampo kraštą neatsižvelgdami nė į nieką kitą, o tik ieškodami

sau, savo grupei politinės-ekonominės naudos.

Kaip žinome prieš kiek laiko premjeras buvo pareiškęs ketinimą atsistatydinti, nes jo vyriausybės narių tarpe yra gana didelis nesutarimas, neleidžiantis vyriausybei dirbti normalų darbą ir dėl to labai nukenčia Lietuvos ekonomika. Keletas vyriausybės narių politikuodami blokuoja vyriausybės nutarimus.

Premjeras Vagnorius įsakmiai reikalavo Parlamento rinkimų nes dabartinė AT deputatų dauguma, kurią jau sudaro kairysis sparnas ir ultra-konservatyvūs deputatai. Premjeras įsakmiai pabrėžė, kad remia AT pirmininką ir kviečia kitus deputatus tai daryti.

Septintą valandą vakaro įvyko koncertas. Labai gaila, kad nebuvo išspausdintų programų! Vietoje to Jau-nimo teatro aktorius Storpirstis programą pajvairino meniniu skaitymu.

Programa buvo labai aukšto meninio lygio: jaunas baritonas Juozapaitis klausytojus žavėjo arija iš Pilėnų operos – Udrio daina. Mergaičių choras Liepaitės išpūdingai išpildė Ave Marija maldą į kurią įsijungė Lietuvos Operos primadona N. Ambrazaitytė. Šalia to ji padainavo Chabanera ariją iš Bize operos Carmen. Jauna Valstybinio teatro balerina Jolanta Valeikaitė šoko su garsiuoju baletmeisteriu Skirmantu. Jie išpildė Gulbių ežero ant-rą dalį. Koncertas buvo labai įvairus ir reto grožio. Visai tai Gratis – Lietuvos Vyriausybės dovana VLIKO seimo dalyviams.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• **IEŠKANT GREITESNIŲ SPRENDIMŲ** su dabartine Rusija ir jos sandraugininkais, Vytautas Landsbergis tiesioginiai kreipėsi į prezidentą Jeltsiną. Jų susitikimas Maskvoje įvyko birželio 5 d. Kremliuje. Jį Maskvoje sutiko su visom įprastinėm pagarbos ceremonijom. Vieną valandą pasitarime kalbėjosi tik dviese. Ir apie tos valandos pokalbius vargu ar greit ką sužinosime.

Bendrame V. Landsbergio pasisakyme matyti, kad B. Jeltsinas nori visus ekonominius susitarimus ir kariuomenės išvedimo reikalus tvarkyti, nori nustatyti kariuomenės išvedimo terminus.

V. Landsbergis, klausinėjamas apie susitikimą su B. Jeltsinu, reiškė pasitenkinimą, kad pokalbiuose jautė iš anksčiau Lietuvai rodytą šiltą dėmesį.

• **LIETUVOS MIN. PIRMININKAS G. VAGNORIUS** pakartotinai reikalauja, kad Lietuvos Bankas nedelsiant persitvarkytų ir nekenktų Lietuvos ūkinei politikai. Ir svarbiausia, kad būtų sudaryta nauja banko vadovybė, kuri dabar nevykdo vyriausybės suplanuotų darbų.

• **DĖL SVETIMOS KARIUOMENĖS IŠ LIETUVOS IŠVEDIMO ŠIA SAVAITĖ PARLAMENTE KALBĖJO** užsienio reikalų ministeris Saudargas. Česlovas Stankevičius, kuris vadovauja Lietuvos derybų delegacijai vėliau pareiškė, kad kol kas derybos dar neprasidėjusios, o tik vyksta derybų imitacija.

• **NUO LIETUVOS GYVYBINIŲ REIKALŲ, DĖL NESUTVARKYTOS IR BLOGOS INFORMACIJOS**, esame ne vien myliomis nutolę. Štai iš Vilniaus radijo išgirdome, kad ten iš žinių tarnybos išėjo keturi, greičiausia gerieji tarnautojai. Nepranešta nei kodėl nei kur išėjo. Tik išgirdome, lyg tyčia tai dienai nelabai reikalingą pagyrimą, kad viskas gerai, kad tik reikia ir toliau taip dirbti.

• **LIETUVOS PARLAMENTO PREZIDIUMAS KREIPĖSI Į PAČIUS PARLAMENTARUS** ir visą lietuvių tautą, kad šiuo metu, kada labiausiai pešiojasi vyriausybė su parlamentaru susiblokavimais, vieni kitiems paskelbtų paliaubas, nustotų kurstyti, pradėtų būtinus darbus laiku atlikti.

• **BALIUI GAJAUSKUI, LIETUVOS SAUGUMO VADOVUI**, buvo padaryta priekaištų, kad jis lengvai atrenka tuos parlamento narius, kurie buvo aktyviai susirišę su KGB.

Jis priekaištus atrėmė, nes tas žinias ne iš piršto laužia, bet iš paimtų dokumentų, kurių apkaltintieji negali paneigti. Tai liečia naujus aštuonius parlamento narius.

• **PALANGOJE KELIAS DIENAS** buvo svarstomi Baltijos valstybių gyvybiniai reikalai. Dalyvavo visų prie Baltijos jūros prieinančių valstybių atstovai.

• **LIETUVOS SAJŪDIS, JUDINDAMAS** pagyvėjusius reikalus, šventė 4 metų sukaktį. Per radiją ir televiziją apie Sajūdžio įsikūrimą ir veiklą kalbėjo dabartinis pirmininkas Juozas Tūmelis.

• **DAŽNOKAI SKAITOME LAIKRAŠČIUOSE, KAD BALTARUSIJOS VALDŽIOS ATSTOVAI** atsilanko Lietuvoje, kad dabar taikiai nustatoma tarp Baltarusijos ir Lietuvos valstybinė siena. Bet kartais girdime, kad kai kurie Baltarusijos politikuojantieji asmenys turi pertenzijų į Vilniją ir net į patį Vilnių. O kaip ištikrųjų yra?

Sakoma, kad visuose pasitarimuose ir net derybose Baltarusijos, o ypač Lietuvos atstovai, kol kas laikosi pasyviai, net nereikalauja lietuviškų mokyklų, nei apsaugos nuo ekstremistų, ypač ten, kur anksčiau buvo lietuviškos parapijos, bet dabar nėra net lietuvių kunigo.

Kodėl tokia pasyvi tyła? Juk nieko dar oficialiai nekalbama, kad reikia pasikeisti oficialiais atstovais, net ambasadoriais ir reikalus reikia pradėti tvarkyti, nes paskutiniaisiais sovietiniais metais, Baltarusijos komunistai daug žalos padarė išlikusiuose lietuviškuose kaimuose ir lietuviškuose parapijose.

Aišku, kad tarp artimų kaimynų turi būti ir kaimyniška pakanta, bet atfaisyti kas skauda mums ir kas skauda jiems, reikia.

• **ĮVAIRIEMS PRASIKALTIMAMS** didėjant, kai kuriose Vilniaus miesto apylinkėse pradėjo patroliuoti suorganizuota raitoji policija. Ji pradėjo kasdien budėti Vingio ir Sereikiškių parkuose, Markučiuose ir Valakampiuose.

• **NUO ŠIŲ METŲ BALANDŽIO MĖN. 23 D. LIETUVOJE VEIKIA LIETUVOS – PIETŲ AFRIKOS DRAUGIJA.** Jos vadovybė pakvietė, kad į Lietuvą atvyktų šių metų Nobelio premijos literatūros laureatė Nadine Gordimer. Ji, kaip užsimeina Lietuvos laikraščiai, yra kilusi iš Lietuvos. O taip pat iš Lietuvos yra kilę ir dauguma Pietų Afrikos žydų.

Šiemet Lietuvą žada lankyti ir didesnė Pietų Afrikos gyventojų ekskursija.

• **LANKANTIS JAV LIETUVOS TAUTININKŲ SAJUNGOS** pirmininkui R. Smetonai, Clevelande, jo buvo paklausta, kiek dabar tautininkų skyrių veikia. Buvo atsakyta, kad virš 40 skyrių veikia ir keli skyriai dabar naujai organizuojasi.

• **K. PRUSKIENĖ**, kuriai iškelta byla dėl artimo bendradarbiavimo su KGB, paprašė, kad bylos svarstymas būtų atidėtas ir jai kaltinimas labiau sukonkrečtinamas.

Inž. Jonas Jurkūnas vadovauja svarstant Lietuvos ir išeivijos santykius.

LAISVĖ IR DEMOKRATIJA – NE DOVANA

Antanas Butkus

Lengvų kelių į laisvę, de mokratiją, klestėjimą nėra, rašo "Atgimime" prof. Kazi mieras Antanavičius. Jis sa ko, kad laimės žiburį norima pasiekti be didesnių pastangų, visuotinė demokrati-zacija, ūkinį savarankiškumą, ekonominių ir socialinių klestėjimą lyg ir dovanų gauti. Pavargome ar aptingome, nusivylėme ir niekuo nebetikime, pakankamai laimingi esame ir niekas daugiau nebevilioja. O gal baimė ne tik išsakyti savo mintis ir veikti vadovaujantis sveiku protu, bet ir baimė galvoti.

Metų metais įpratinti kiekvieną mintį suderinti su oficialia versija, kiekvienai minčiai leistinumo pasaitėlių uždėti, ar galime dabar savim pasitikėti. Laikas su-prasti, kad baimė mąstyti ir išsakyti savo mintis, aklas paklusnumas yra visuomeniškai amoraliūs. Ko ir kodėl bijome, klausia K.A.? Prarasti krislėlį savo ramybės ir gerovės. Gautus nu-rodymus dažniausiai besąlygiškai vykdome tik egoistiškai siekiant ramybės sau, ne paisant visuomenės interesų bei moralės normų. Nerealius ir pieštaraujančius įsakymus vykdyti verčia biurokratinis komandinis aparatas. Tą ir pateisina ir laiko net normaliu. Kuo aukštesnis valdininkas, tuo didesnę reikšmę jo motyvacijai turi "patikti ar nepatikti". Kalbant asmeniškai, kiekvienas valdininkas pripažįsta esant perdidelį administracinį biurokratinį aparatą, sutinka, kad galima jį mažinti. Bet kai jis ima kalbėti savo įstai gos vardu tai įrodinėja, jog visi jo darbuotojai reikalingi. Didelis administracinis – valdymo aparatas ne tuo kenksmingas, kad daug kas neuždirbtą baltą duoną val-

go, bet todėl, jog jis iš tiesų stabdo ekonomikos pertvarką, kliudo realiam darbui. Vadinasi, visuomenė pati sukūrė sau stabus ir trukdymo tojus, o dabar turi juos puoselėti, maitinti, kai tą didįjį vorą, kad tik jis nesuliesėtų.

Kaip eisime toliau, klausia prof. Antanavičius? Kodėl tiek daug laimėję politikoje, nemažiau pralaimėjo me ekonomikoje, praradome dorovingumą, žmonių santykių stiprumą? Tapę išvalgesni, suprantame, jei naujų vėjų jėga susilpnės, jei sumanymų ir pradėtų darbų polėkis išblės ir nepasiseks, sparčiai žengti naujuoju keliu, jei viršų ims tamsuoliai, dogmatikai ir tinginiai, jei nepasiseks įveikti valdininkiško egoizmo, tada užges kilniųjų idėjų šviesa, nebespėsime žengti į kovą su laiku, o mes, ypač mūsų vaikai neišvengs didelių sukrėtimų. Atėjo metas su Lietuvos atkūrimo sunkumais akis į akį susidurti. Turime pasirūpinti viską įveikti, turime kiekvienas visas savo galias panaudoti, turime kiekvienas suprasti, kad lengvų kelių į laisvę, demokratiją, klestėjimą nėra.

Gegužės 14 d. vėlai vakare pasibaigęs AT posėdis buvo vienas dramatiškiausių. Ne tik nepavyko susitarti dėl referendumo datos, bet ir deputatų leksikonas ir jų požiūris tarp dviejų pozicijų dar labiau paastrėjo. Buvo pasiūlyta referendumą surengti birželio 7 d. ir jame pateikti rinkėjams du variantus dėl prezidento konstitucijos atstatymo: vieną, kurį siūlė III-sis Sajūdis, ir antrą, kurį paruošė parlamento konstitucinė komisija, tą jos dalį, kurioje kalbama apie prezidento instituciją.

Tą pačią dieną galėjo bū-

ti balsuojama ir dėl sovietinės kariuomenės išvedimo ir žalos atlyginimo. Deja, susitarti nepavyko. Jungtinės Sajūdžio frakcijos deputatai "aplipdę" pateiktą projektą įvairiausiomis salygomis dėl prezidento rinkimo, pasirinkta kompromisą atmetė. Posėdžiui pasibaigus deputatas Jonas Šimėnas pareiškė: "mes atėmėme Lietuvos žmonėms demokratišką galimybę rinktis".

Parlamento plenariniame posėdyje sunku buvo numanyti, kas bus pasakyta ar padaryta, nes kiekvieną akimirką politinės nuotaikos mainėsi ir raibuliavo lyg bangos. Premjeras Vagnorius savo pranešime svarstė ekonominę ir politinę situaciją. Nickas jokių sprendimų nesprensdė, tik tai Lietuva buvo įtikinėjama, kad nei valstybės tankas, nei prokuratūra, nei kai kurie ministrai nepadedą lipti iš gilios duobės.

Politikos ir kultūros savitratyje "Vilniaus Sajūdyje" Sajūdis nusiskundžia ir griežtai bara Lietuvos spaudą ir ne tik ją. Masinės informacijos priemonės, rašo laikraštis, turėtų tamauti ne antireforminėmis, bet destruktiviomis jėgomis, ne partijų rietenoms ar asmeninėms ambicijoms, o Lietuvos nepriklausomybei įtvirtinti, politinėms, socialinėms ir ekonominėms reformoms remti. Desovietizavimui ir dekagebizavimui, paskatinti visuomenės apivalymui greičiau reikėtų perimti gerąsias Vakarų, ir ypač iki karinės Lietuvos informacijos tradicijas.

Praėjusiame fakse rašiau, kad Lietuvos Respublikos premjeras G. Vagnorius spaudos atstovams pareiškė, kad Lietuva pavojuje. Tą pavojų akivaizdžiai rodo dabartinė didžiulė neapykanta ir barmiai AT. Ten, atrodo susidarė nauja dauguma, kuri yra gana kritiška AT pirmininkui. Parlamentas paskelbė dvi datas referendumui, nors Lietuvos žmonės vienbalsiai šaukė, kad reikia taupyti laiką ir lėšas ir vykdyti vieną referendumą. Sekmadienį, gegužės 17 d. buvo Sajūdžio sušauktas mitingas dėl dabartinės politinės padėties ir dėl referendumo pravedimo.

Šis mitingas, deja, nei dalyvių skaičiumi, nei žmonių nuotaika visai nebuvo panašus į tuos Sajūdžio šauktus mitingus, kuriuose be paliovos ir galingai buvo skanduojama Lietuva, LIETUVA, Lietuva!

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

LIETUVOS KONSTITUCIJOS PROJEKTAS

Antanas Dundzila

Šią savaitę baigiamė trejeto straipsnių seriją apie Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos (AT) visuomenės paskelbtą Konstitucijos projektą. Tuo dar kartą primename, kad su projektu išsamiau susipažinę skaitytojai savo komentarus siųstų AT Konstitucijos rengimo komisijai, Gedimino pr. 53, 2026 Vilnius.

Trečiajame skirsnyje, kuriame kalbama apie visuo menę ir valstybę, nerimą kelia naudoti "tautiniai" ir "nacionaliniai" terminai. Neaišku, koks čia skirtumas, ką čia reiškia (autoriaus pabraukti terminai): Tautinės bendrijos savo tautinės kultūros reikalus... " arba "Valstybė remia tautinės bendrijas." (54 str.) ir "...negali būti steigiamos ...nacionalinių... priešišku mą..."(53 str.). Šiame skirsnyje daug vietos skiriama mokslo reikalams, religijai ir visuomeninėms organizacijoms.

Sekantieji keturi skirsniai, apie trečdalis projekto teksto, tenka valdžios aparato apibrėžimui. Čia nusakomos trys institucijos – Seimas, Prezidentas su Vyriausybe ir Teismai. Jos ir bus Lietuvos Respublikos įstatymus leidžiamoji, vykdomoji ir teisingumo valdžia. Panašiai kaip Amerikoje, šių institucijų kompetencija yra griežtai atskirta, padalinta.

Seimą sudarys 140 deputatų (kodėl ne "atstovų", ne "narių") renkamų ketveriems metams visuotiniu, lygiu, tiesioginiu ir slaptu balsavimu. Rinkimai į Seimą vyks kas dveji metai, juose po pusę deputatų perrenkant. Numatomos kelios Seimo priimamų įstatymų kategorijos: konstituciniai įstatymai, t.y., tokie, kurie yra Konstitucijoje įvardinti ir paprastieji įstatymai bei Seimo nutarimai, deklaracijos. Pažymėta, kad įstatymai gali būti priimti ir referendumu keliu, tačiau jų projektai pirmiau turi būti apsvaistyti bei priimti Seime.

Respublikos Prezidentas yra aukščiausias valstybės pareigūnas, renkamas taip pat ketveriems metams. Kandidatas privalo būti ne jaunesnis kaip 35 metų, pilietis pagal kilmę ir ne mažiau kaip 10 paskutiniųjų metų gyvenęs Lietuvoje, turintis rinkimų teisę. Tie paskutiniai 10 metų Lietuvoje, aišku, bent iki sekančio šimtmečio pradžios išbraukia galimus kandidatus,

dabar esančius išeivijoje... Viceprezidento Lietuvoje nebus, Prezidento pareigos laikinai gali pereiti Seimo Pirmininkui. Taip pat pažymėtina, kad Prezidentas neturės amnestijos teisės, o tik teisę "skirti malonę nuteistiesiems"; amnestijos aktų leidimas priskirtas Seimui. Imant dėmesin esančią padėtį su tautą kankinusiais ir teriojusiais buvusio režimo talkininkais bei su okupanto kolaborantais, amnestijos pavidimas Seimui gali būti ir reikšmingas ir protingas. Taip galvoju, prisiminę 1974 m. JAV Ford'o Nixon'ui dovanotas visas kaltes.

Konstitucija pramato Aukščiausiąjį Teismą, Apeliacinį teismą, apygardų ir apylinkių teismus. Įstatymo keliu taip pat gali būti įsteigti ir specializuoti teismai. Aukštesniųjų teismų teisėjų skyrimu savo žodį turi ir Prezidentas ir Seimas. Teisėjų kadencijos projektas nenumato. Abejodamas įstatymo konstituciniu pagrindu, bylą nagrinėdamas teisėjas gali kreiptis į Konstitucinį teismą įvertinti įstatymo ar kito teisinio akto konstitucingumą. Prie teismų yra prokurorai, kurie palaiko valstybinį kaltinimą baudžiamose bylose, kontroliuoja kvotos organų veiklą, atlieka parengtinį tar dymą ir t.t. Neaišku, ar prokurorai priklauso Vyriausybei ar Teismams.

Konstitucija taip pat pramato savivaldybes. Yra Finansų ir Valstybės biudžeto skirsnis, kuriame nusakytas Lietuvos bankas, mokesčių rinkimo teisė, Valstybės biudžetas ir Seimui priklausančios Valstybės kontrolierius. Tarp kitų dalykų, skirsnis apie užsienio politiką ir valstybės gynimą konkrečiai pabrėžia Seimo teisę ratifikuoti ar denonsuoti tarptautines sutartis dėl užsienio valstybių ginkluotų pajėgų buvimo ir jų statuso Lietuvos teritorijoje. Yra pramatomas Vyriausias kariuomenės vadas. Krašto apsaugos ministru negali būti tikrosios karinės tarnybos kariškis. Tai bene vienintelis ministras, suminėtas Konstitucijos projekte. Projektas taip pat pramato, kad tikrosios karinės tarnybos kariškiai negali būti Seimo ar savivaldybių deputatais, užimti tam tikrų pareigų civilinėje valstybės tarnyboje, da lyvauti politinėje veikloje.

Paskutinis, XXI-as skirsnis – Konstitucijos keitimas. Kaip ir visose konstitucijose, keitimo kelias yra

Tautinės Sąjungos seime vykusiose svarstybose Ambasadorius Anicetas Simutis kalbasi su Lietuvos Tautininkų Sąjungos pirmininku Rimantu Smetona. Greta jų Seimo visuose renginiuose aktyviai dalyvavusi p. Simutienė.

sąmoningai sunkus. Įdomūs yra du punktai. Pirmas, kad nepaprastos padėties ar karinės padėties metu Konstitucijos pataisos negali būti daromos. Antra, Konstitucijos 1 straipsnio nuostatas, kad Lietuvos valstybė yra nepriklausoma demokratinė respublika, gali būti pakeistas tik Lietuvos Tautos visuotinės apklausos būdu. Tai reikšmingos teisinės gairės tačiau, kaip žinome, nuo sovietų prarastų "rinkimų" rezultatų net ir tokie Konstitucijos straipsniai Lietuvos nebūtų apsaugoję.

Įsiskaičius, įsigilinus į šį Konstitucijos projektą, negalima nekelti bent trejeto klausimų.

Pirma, ar sovietų teisinėje sistemoje sovietų aplinkoje išugdyti Lietuvos juristai sugebės Konstituciją gerbti ir jos laikytis? Juk tuoj pat prireiks profesionalių teisėjų, prokurorų, advokatų ir, bendrai, iš Konstitucijos projekto dvelkiančios valdžios aparato etikos.

Antra, ar ši Konstitucija įdiegs reikiamos dvasios krašto žmonėms, o per juos – valdžios darbuotojams? Stebint dabartinę padėtį krašte, galima baimintis, kad, net ir šį projektą priėmus bei Konstituciją paskelbus krašte siaus betvarkė. 1992-V-12 d. LIETUVOS AIDAS šitaip užvardino vieną savo straipsnį: "Kodėl, norėdami atstatyti valstybę, vokiečiai puolė dirbti, o lietuviai – vogti?"

Ir trečia: Naujoji Konstitucija turės būti priimta pagal dabar veikiančios Konstitucijos dėsnius. Spėju, kad tai bus koks nors visuotinis referendumas. Kovo 23 d. referendumui nepaėjus, t.y. rezultate atmetus siūlomą prezidentinį valdymą kurio esmėje kaip tik buvo šio projekto gairės, ko galima tikėtis su šiuo projektu? O jei projektas ir praeis, jei naujoji Konstitucija įsigalios, ar kraštas turi planą, kaip šią Konstituciją

įgyvendinti? Gi praktiškai ją įgyvendinti reikės, nes kitaip tai liks tie patys organai, vadovybėse tie patys partorgai – tik kitais vardais, pagal naują Konstituciją vadinami.

Visiems aišku, kad į Konstitucijos projektus įdėta daug, daug darbo. Šalia darbo, dar reikia taip pat ir begalės gerų norų bei vilčių.

(1992-V-29)

(pabaiga)

BIRŽELIO 14 D. REFERENDUMAS

Lietuvos Ambasada Washingtono praneša, kad birželio 14 d. Lietuvoje įvyks referendumas dėl buvusios SSRS kariuomenės išvedimo iš Lietuvos. Amerikoje esantys lietuviai, turintys teisę balsuoti, raginami šiame referendume dalyvauti.

Lietuvių visuomenės informacijai, Ambasada skelbia balandžio 27 d. Aukščiausiosios Tarybos nutarimą dėl birželio 14 d. referendumo.

Dėl referendumo paskelbimo piliečių valiai pareikšti dėl buvusios SSRS kariuomenės besąlygiško ir neatidėliotino išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos 1992 metais ir žalos Lietuvai atlyginimo.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji taryba, pabrėždama, kad Lietuvos žmonės dar 1989 metais per 1,5 milijono parašų buvo išreiškę savo valią, jog SSRS kariuomenė turi būti išvesta iš Lietuvos Respublikos teritorijos, konstatuodama, kad šis Lietuvos žmonių reikalavimas iki šiol yra neįvykdytas, pabrėždama, kad dėsims išvesti neteisėtai Lietuvos Respublikos teritorijoje tebesančią buvusios SSRS kariuomenę yra šturkštus Lietuvos Respublikos suvereniteto, Jungtinių Tautų Organizacijos įstatų bei Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos pagrindinių dokumentų nuostatų pažeidimas.

Įsitikinusi, kad pakartotinas ir sukonkretintas Lietuvos Respublikos piliečių valios pareiškimas dar iki Helsinkio susitikimo pabaigos paskatintų neteisėtai tebesančios kariuomenės besąlygišką ir visišką išvedimą

dar 1992 metais bei palengvintų Helsinkio susitikimo darbą, būdama ypatingai susirūpinusi, kad užsitęsęs buvusios SSRS kariuomenės išvedimas sudaro nuolatinę grėsmę ne tiek Lietuvos Respublikos piliečių ir Lietuvos valstybės saugumui, bet ir taikai bei stabilumui Baltijos regione ir visoje Europoje,

nutaria:

1. Paskelbti 1992 m. birželio 14 d. referendumą piliečių valiai pareikšti dėl buvusios SSRS kariuomenės, dabar priklausančios Rusijos Federacijai, besąlygiško ir neatidėliotino išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos 1992 metais ir dėl padarytos Lietuvai žalos atlyginimo.

2. Įrašyti į slapto balsavimo biuletenį tokį Lietuvos Respublikos piliečių valios pareiškimui teikiamą tekstą:

"Aš reikalauju, kad buvusios SSRS kariuomenės išvedimas iš Lietuvos Respublikos teritorijos būtų pradėtas tuoj pat ir užbaigtas 1992 metais ir kad būtų atlyginta Lietuvos žmonėms bei Lietuvos valstybei padaryta žala.

Taip. Ne".

Piliečio valia išreiškiantis atsakymas paliekamas neišbrauktas.

3. Pavesti Lietuvos Respublikos rinkiminei komisijai vykdyti Lietuvos Respublikos referendumo komisijos įgaliojimus, o Lietuvos Respublikos Vyriausybei – pakviesti stebėti referendumą užsienio šalių ir tarptautinių organizacijų atstovus.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Liudas Dovydenas NAKTYS KARALIŠKIUOSE SUSITIKIMAS SU STIRNA

Mano bėris nušlamėjo per tankų mišką ir nutilo. Aš seku pėdomis, bet, kur žolė ir sausi krūnai, pėdsakai pranyksta. Aš tik dabar atsimenu, kur man liepė dėdė, bet ta Lakštana, tas noras pasirodyti pjovėjų akyse, pasuko prie miško, ir aš nutolau nuo lauko, kuris paliko man po dešinės.

Pradedu klaidžioti po krūmus, kartais randu arklio kanopų įspaudas, kartais ne. Man regis, aš suku ratu. Ūmai dažin kas iš panosės – šlamo, šlamo. Persigandau. Gal tai Miškinis. Ne, tai stima, kurios nugarą pamatau pralinguojant, kai stima bėgo netolimoje aikštelėje.

Prisiglaudžiu prie beržo liemens ir girdžiu, kaip baisiai plaka širdis. Man regis, tai girdi ir beržas, ir paparčiai, ir ta mažutė pilka paukštytė, tupinti ant kadugio šakelės ir stebinti mane. Ji man tokia miela, ir aš ją norėčiau priglausti prie savęs, kad šitam dideliui miške nebūčiau taip vienas.

Pro beržų ir drebulių šakas aštriais iešmais smelkiasi saulės spinduliai, kuriuos kartais pajudina praskrendantis paukštis ar juose besiplaką mašalų debesiukai.

Norėčiau šaukti bėrį, bet bijau, todėl tylomis, labai tylomis, sėlinu į tą pusę, kur turėtų būti bėrio pėdos. Aš jas randu aikštėje, tarp avietienojų, apsuptoj lazdynų ir drebulių.

Vėl suburbia paukštis po kojų, ko neišmesdamas mane į orą. Tai teterva pakyla iš po kadugio, užkliudydama medžių šakas ir nutarškėdama tolyn. Tai man žinoma, nes ne kartą miške teterva ar tetervinas tau iš panosės pakils, kad tau net per kaulus nusibaubs perkūnėliu aidintys paukščio sparnai.

Bet man pasidaro drąsiau, nes žinau, kad tai teterva, ir aš jos nebijau. Gal yra vaikų, kurie to nežino, ir man gaila tų vaikų, nes juos labai jau pergąsdintų staigiu griausmu išsivertęs paukštis.

Aikštelėje sujuda papar-

čiai, pridengti keroto lazdyno. Labai atsargiai prisėlinęs, pamatau du mažus stirniukus! Vienas suspėja nubėgti, bet antrą sugaunu. Jis gailiai cypdamas veržiasi iš rankų, nuo rasos šlapiomis kojėlėmis spardosi kaip pablūdęs, bet aš pakeliu jį nuo žemės ir gražiai kalbinu nebijoti, bet jis, kvailelis, neriiasi iš kailio, draskosi lyg skerdžiamas, kažin kaip plonai cypdamas.

Nežinau, kiek ilgai aš jį taip raminau, kol iš krūmų pasirodė stima. Tai turbūt motina, nes jinau išdrįso prieiti arti manęs ir priešakinėmis kojomis trepsėti, lyg gąsdindama mane. Kai aš nusigandęs stebėjau stimos akis, lyg norėdamas įtikinti, kad su jos kvaistu vaiku nieko blogo neatsitiks, tuo metu stimiukas išsiveržė ir prišoko prie motinos.

Gal mano aplamdytas, gal jis iš viso buvo dar mažutis apkiutėlis, – jis sunkiai pastovėjo ant kojų, glaustydamsis apie motinos kojas ir bailiai žiūrėdamas į mane. Aš jį vėl norėjau pagauti, bet dabar stima užstojo vaiką ir atstatė savo beragę kaktą.

Kai aš išdrįsau priartėti, ji žaibo greitumu savo kakta trenkė man į krūtinę... Kai atsipeikėjau ir susivokiau, kur esu, man dar spengė ausyse, o stimos ir stimiuko jau nebebuvo. Svyruodamas ašen atsistoju, bet krūtinėje, ten kur išsitempia, kai privalgai košės ar zacirkos, gulėjo lyg akmuo ir skaudėjo. Praskleidęs marškinius, aš pamačiau raudonuojančią dėmę, beveik stimos galvos dydžio.

Mano tėvas, senas medžiotojas, ne kartą pasakojo apie stimas motinas, kurios, vaikus gindamos, puola medžiotoją ar šunį.

Man pikta graudu pasidaryti, nes netekau stirniuko ir sukritau ant žemės kaip sūrmaitėlis. Bet aš atsiminiau tėvo pasakojimą apie stirną, kuri gindama vaikus pati atsistojo prieš vilką, o vaikai glaudėsi prie jos užpakalinių kojų. Vilkas visaip

taikstėsi sugriebti stirną iš užpakalio, bet jinau sukiojosi ratu, atsukusi galvą trenkti vilkui.

Vilkas prisitaikęs sugriebė motiną stirną, bet du vaikai, jau paūgėję, suspėjo pabėgti.

Ir aš niekad negaliu užmiršti tėvo paskutinių žodžių, baigus tą pasakojimą: "Tik motinos širdis, tik mylinti motinos širdis gali nugalėti baimę, taip ryžtingai sutikdama ir mirtina pavojų, kad tik jos vaikas būtų išgelbėtas".

Dabar būtų labai pravartu turėti motiną, nes ji man pasakytų, kur nuėjo bėris, kur aš esu, kas man daryti?

Ir aš imu pavydėti tam kvaileliui stirniukui, kuris taip bijojo, nes jis ir miške turi motiną, o aš tik namuose. Namuose ir be motinos gali išsiversti, betgi daryk ką daręs be motinos miške... kai tave gali vilkas suėsti, nes Karališkių miškuose vilkų gana. Bepigu stirnai, jinau žino visus miško kelius ir tekėjus, ji čia kaip namie, o aš – prapuolęs prazuves.

Aš jau norėčiau verkti, bet ne kartą motina mums, vaikams, pasakojo, kad negalima miške verkti, nes tada žuvis: Miškinis paleidžia tokius pilkus dūmus, kad tu, žmoguiti, viską kitaip matai. Tau ten rodysis takelis,

LIETUVIŲ SANTYKIAI

(Atkelta iš 3 psl.)

Pas amerikietį pinigais kišenių degina skylę jis turi

bet tai monas: jeigu eisi, tai kakta atsitrenksi į medį. Ten gal tau pasirodys pievutė, bet jei eisi, tai pateksi į raistą.

Gal tu išgirsi lakštingalos suokimą, bet tai bus Miškinio tau paleista apgaulė, nes tai kranks juodžiausia vama ir, jei tu jos ilgiau pasiklausysi, tai tau ausys apkurs, ir tu nuo tos giesmės pradėsi nemiegodamas sapnuoti.

Išeinu į tokią aikštelę, kur ne kur vingiarykščių ir paparčių prižėlusią. Ant seno kelmo bijau sėsti, nes gal tai duobė, Miškinio padaryta vaikui ar žmogui įbrukti.

Taip aš ilgą valandą stovinėjau aikštelėje. Tykus miškas, girdžiu tik mažų muselių žyzimą, kažin kur toli dzyruoja medžio šaka į šaką. Taip gailiai, taip širdingai kartais nusitęsia tas dzyravimas, kad man net graudu. Tai gal medis kalbasi su medžiu, kaip pasakojo mano motina, ilgus metus išgyvenusi prie didelio miško ir labai mylėjusi miško būtį, medžių kalbas, paukščių giesmes, kurios tik miške liejasi gražiais balsais.

(Bus daugiau)

būti greitai išleistas. Jeigu jam pasakysi, kad šiuo metu, kuo tu interesuojiesi, atsakymo neturiu, bandysiu jį gauti vėliau, tai jo daugiau nematysi.

Lietuviai daro kitaip. Patys važiuoja, prisistato įvairiausių sryčių, specialistais suka galvas Lietuvos žmonėms. Visi važiuoja su dideliais titulais, kaip dideli specialistai. Lietuvoje tokių specialistų yra daug. Tas ryšius su Lietuva nepalengvina.

Iš dalies esame kalti mes patys, kad nuvažiavę mūsų žmonės jaučiasi vienu laipsniu aukščiau už tuos Lietuvoje, tik todėl kad atvažiuo su pinigais. Esą yra ir šviesių pavyzdžių, ir kad Lietuvon nuvažiavę su mažu kapitalu, bet kukliai su vietiniais lietuviais besitardami sukūrė gražias įmones. Jie lietuvių nemokina, jiems neįsakinėja, bet ramiai bendradarbiauja su ten gyvenančiais.

Nuvažiuojantys turėtų būti tik patarėjai, bet ne visą žinatys ar įsakantys, ko Lietuvoje lietuviai nepriima. Tikrumoje išeivija potenciali ir galinti daug padėti Lietuvai. Priminę Lietuvoje vyksimą referendumą, trūkumą informacijos. Ji iš Lietuvos ateina labai vėlai, reikia stiprinti Vilniaus radio transliacijas, nepakanka vėluojančios informacijos. Lietuva į tai turėtų atkreipti dėmesį.

Po to vyko gana gyvos diskusijos. Vilius Bražėnas pažymi, kad čia neatsovaujama išeivija. Palietė liberalų planus ir Lietuva turėtų vengti tokių ekspertų.

Dr. Leonas Kriaučiūnas įsakmiai pabrėžė, kad besirūpinant Lietuva, negalime pamiršti išeivijos. Išeivija buvo yra ir bus ir jai reikės dar daugelį metų padėti, besirūpinant išeivijos tautine gyvybe, jos kultūros, švietimo išlaikymu.

Diskusijose dalyvavo inž. E. Bartkus, Teodoras Blisnstrubas, dr. Kazys Bobelis. Į daugelį klausimų atsakė ambasadorius Anicetas Simutis ir kiti simpoziumo dalyviai.

Simpoziumas, manau, buvo vienas iš įdomiausių seimo programos punktų. Žinoma, čia rašantysis, nevisas kalbėtojų mintis perteikė pažodžiui, o tik naudo jantis pastabomis. Tad už kai kurias pasitaikančias paklaidas prašau atleisti.

(Bus daugiau)

TRISDEŠIMTAS Dirvos novelės Konkursas PREMIJA 700 DOLERIŲ skiriama iš A.A. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko
Korp! Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis: Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu

Laikas: Paskutinė rankraščiui įteikti data 1992 metų rugsėjo 1 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiui siųsti:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinau privalo būti parašyti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridedamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas.

Nepremijuoti rankraščiai gražinami tikslai autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

KUR LIETUVOS ETNOGRAFINĖ SIENA RYTUOSE

Domas Butėnas

Dar šio amžiaus pradžioje mūsų visuomenės veikėjai teigė, jog geriausiai pažįstami Prūsų pasienis, Pakuršė, Žemaičiai ir mažiau – rytų Lietuva. Atrodo, situacija nedaug pakito. Šia me straipsnyje mėginama apžvelgti rytų Lietuvos teritorinių – administracinių ir etnografinių ribų kitimą istorijos bėgyje.

Baltų, t.y. lietuvių ir kitų jiems artimų genčių, gyvenamos teritorijos rytinės ribos, kiek siekia ikrasytinės, o vėliau ir rašytinės, žinios rodo, kad jos niekada nebuvo stabilios dėl nuolatinio slavų spaudimo. Linkstama manyti, kad m.e. I tūkstantmečio antrojoje pusėje baltų gentys dar siekė plotus netoli Pskovo, Polocko ir Minsko.

Matyt, tik IX a. pradžioje lietuviai suėjo į tiesioginį sąlytį su slavais. IX a. susikūrė, X a. pabaigoje apsikrikštijo Kijevo Rusia. Slavų slinkti į baltų žemes skatino patogesnių gyvenimo sąlygų ieškojimas ir misijų tikslas – apkrikštyti baltų gentis. O tatai skatino baltų slavėjimą.

Gal dar VIII a. rytinė baltų šaka – jotvingiai susidūrė su slavų dregovičių gentimi. X-XI a. jotvingių žemėje dregovičiai įkūrė svarbius miestus – Volkovyską, Gardiną, Slanimą, Naugarduką ir kitus, suėjo į sąlytį su ten gyvenusiais lietuviais. X-XI a. išgalėjo sritinė Polocko kunigaikštystė. Polocko kunigaikščiai plėtė įtaką į vakarus ir į lietuvių žemes. XI a. lietuvių gyvenvietėje jie įkūrė Breslaują. Iki XII a. vidurio Polocko kunigaikštystės ribos pasiekė Breslaujos-Naručio ežero-Izaslavlio (dabar Zaslavljo) – Naugarduko liniją. Čia visur turėjo būti mišriai lietuvių-jotvingių bei slavų gyvenama. XII a. antrojoje pusėje dėl vidaus vaidų ir mongolų agresijos iš rytų Kijevo Rusia nusilpo. Maždaug tuo pačiu metu prasiėjo lietuvių revanšas ir energinga ekspansija į rytus. Apie 1240 m. susikūrė stipri, vieninga Lietuvos valstybė ("Chrobra Litva"). XIV a. nusistovėjusi etnografinė riba bemaž nekito iki Liublino unijos (1569 m.). Tada kompaktiškas lietuvių kalbos plotas turėjo siekti Gardiną, Ščiuciną, jo ribaėjo netoli Naugarduko, prie Voločino, Smurgainių, Pastovių, Breslaujos, Drūjos.

Žinomas lenkų mokslininkas J. Ochmanskis pažymi, jog VII-XI a. didžiulia-

me plote nuo Dauguvos šiaurėje iki Nemuno pietuose ir nuo Minsko rytuose iki dabartinių Vydžių, Svyrių, Smurgainių, Krėvos, Trobų, Ivių gyvenviečių slavus ir lietuvių skyrė natūrali gamtinė siena – balos ir miškai. Labai mažai buvo didesnių kelių. Netgi 1870 m. kalbos riba tarp lietuvių ir baltarusių, pagal J. Karlovičių,ėjo maždaug nuo Pastovių, per Ašmeną, Žirmūnus, Berštus prie Katros upės Gardino link.

Idomios N. Ulaščiko išvados apie tai, kada atsirado lietuvių rytinių kaimynų baltarusių terminas ir kur buvo etninė riba rašytinės istorijos metu. Baltarusių terminą imta vartoti nuo XIV a., tik ne valstybės (tokios nebuvo), bet apskritai apie slavų apgyventas vietas. Pirmiausia toks terminas pavartotas apie žemes prie Dauguvos, o vėliau Dnepro. XVI a. kronikininkui M. Stryckovskiui Žemaitija – nuo Baltijos jūros iki Nevėžio upės, o Lietuva – nuo Nevėžio upės maždaug iki Naugarduko, Minsko, Polocko, Drucko. Pats Baltarusijos terminas galutinai įsitvirtino tik po 1917 m. Spalio revoliucijos.

Lenkų istorikas J. Jakubovskis teigia, jog Lietuva XVI a. buvo žymiai tankiau gyvenama negu Baltarusija, o juo labiau Ukraina. Lietuvių gyvenama teritorija užėmė maždaug 1/6 valstybės ploto, o gyventojų skaičius sudarė vos ne pusę.

Toliausiai į rytus XIII a. žinomas administracinis-teritorinis vienetas yra Nalšios žemė. Ji įėjo į senosios Lietuvos sudėtį, jos branduolį, kurį Lietuvos didysis kunigaikštis ir karalius Mindaugas valdė iki ekspansijos į rytus. Šiose vietose įsikūrė gyvenvietės, išaugusios į miestus – Šalčininkai, Surviliškis, Krėva, Župrėnai, Medininkai, Nemėžis, Varnionys, Gervėčiai, Švenčionys ir daugelis kitų. Nalšios pavadinimas kartu yra ir pirmas istorinis valstybinio pobūdžio darinys šioje vietoje. Tokias Nalšios žemės ribas yra nubrėžęs žinomas lenkų istorikas H. Lovmianskis, jam pritaria ir rusų mokslininkas V. Pašuta.

Ypač reikšmingas dokumentas, liudijantis, kur lietuvių gyventa rytų Lietuvoje, yra Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Jogailos 1387 metų privilegija ryšium su Lietuvos krikštu ir katalikybės įvedimu. Šia privilegija bu-

vo nustatyta, jog visi lietuviai – bajorai ir valstiečiai, vyrai ir moterys, privalo būti pakrikštyti katalikais. Čia konkrečiai vartojamas žodis "lietuviai". Netgi mišrios santuokos buvo uždraustos. Kitatikiai privalėjo pereiti į katalikų tikėjimą. Jogaila įkūrė Vilniaus vyskupystę, pastatė katedrą ir 7 pirmąsias parapines bažnyčias: Ukmergėje, Maišiagaloje, Nemenčinėje, Medininkuose, Krėvoje, Obuolcuose ir Ainoje. Rusai galėjo neišsižadėti savo tikėjimo. Be to, krikštijant Lietuvą, visi karo belaisviai iš Lenkijos buvo paleisti.

Deja, Lietuvos katalikų bažnyčia nuo pat Lietuvos krikšto neturėjo atskiros bažnytinės provincijos ir negalėjo betarpiškai palaikyti ryšių su savo centru, su popiežiumi Romoje. Lietuvos katalikai priklausė nuo Lenkijos, Gniezno arkivyskupijos, o stačiatikiai – nuo Maskvos. Tokia padėtis neigiamai veikė Lietuvos dvasininkijos formavimąsi, gyventojų religinę praktiką ir tautos konsolidavimą.

Lietuvai priėmus krikščionybę ir ryžtingai pasukus į Vakarų kultūrą, suaktyvėjus ūkiniams, visuomeniniams ir politiniams procesams, laikytis senojo administracinio suskirstymo į valsčius ir kunigaikštystes tapo netikslinga. Vietoj jų buvo įvesti žymiai didesni administraciniai vienetai – vaivadijos. Jų valdytojai vaivados buvo daug labiau susiję su centrine valstybės valdžia negu su vietos žmonėmis. Viena iš svarbiausių buvo Vilniaus vaivadija. Į jos rytinę dalį pateko Nalšios žemė, į ją įėjo Lyda, Ašmena, Krėva, Ukmergė, Breslauja, Šalčininkai, Utena, Tauragnai, Medininkai ir kt. Rytinė Vilniaus vai-

vadijos siena istoriškai buvo tokia tvirta, jog sutapo su LDK valstybine siena net ir po 2-jo Žečpospolitos padalinimo 1793 m., o po Pirmojo pasaulinio karo – su Lietuvos Respublikos ir Sovietų Rusijos valstybine siena, nustatyta 1920 m. liepos 12 d. taikos sutartimi.

Tyrinėjant rytinės Lietuvos vietovių istoriją ir gyventojų tautinę sudėtį pagrįstai kyla migracijos klausimas. Čia tenka prisiminti valstybės tuometinius įstatymus, saugojusius feodalinų žemvaldžių teises, ir realų migracijos poreikį.

Paskiri valstiečiai arba ištisos šeimos buvo baudžiauninkai, žemvaldžio nuosavybė, todėl pabėgę būdavo gaudomi ir baudžiami. Todėl savavališkos valsčių migracijos negalėjo būti.

Didysis Lietuvos kunigaikštis Kazimieras, 1447 m. išrinktas ir Lenkijos karaliumi, išvykdamas į Lenkiją Lietuvai suteikė privilegiją – pasižadėjo ją išlaikyti esamose ribose, neduoti svetimšaliams Lietuvoje jokių pareigybių ir žemių.

Naujų žemvaldžių, o kartu su jais ir perkeltų valstiečių iš kitų valstybių, tarp jų net iš Lenkijos, Lietuvoje negalėjo atsirasti, nes tatai draudė Lietuvos įstatymai. Ši nuostata buvo įtvirtinta Lietuvos Statutuose, tiek 1529 m., tiek 1588 m. Ir bent jau iki XVII a. antros pusės jos buvo laikomasi.

1795 m. Žečpospolita buvo padalyta tarp trijų kaimyninių valstybių: Rusijos, Prūsijos ir Austrijos, Lietuva, išskyrus Užnemunę (Suvalkų gubernija), įėjo į Rusijos imperijos sudėtį. Ekonominė ir socialinė jos padėtis nepasikeitė, baudžiavinė santvarka liko iki 1840 m. veikė senieji įstatymai –

Lietuvos Statutas. Pasikeitė tik politinė padėtis, administracinė tvarka. Iš šios Lietuvos dalies XIX a. pradžioje buvo sudaryta Vilniaus gubernija, 1843 m. padaryta į dvi dalis: rytinę Vilniaus ir vakarinę Kauno. Vilniaus guberniją sudarė: Ašmenos, Dysnos, Lydos, Švenčionių, Trakų, Vileikos, Vilniaus apskritys.

XIX a. antrojoje pusėje Rusų geografinės draugijos anketose randame tiesioginių žinių apie gyventojų tautinę sudėtį. Kaip čia nurodyta, valstiečiai daugiausia kalbėjo lietuviškai ir baltarusiškai, o dvarininkai – lenkiškai.

Didžiausius nuostolius ir natūralaus socialinio, ekonominio, politinio, kultūrinio vystymosi kliūtis XX amžiuje Vilnija patyrė ypač nuo Pirmojo pasaulinio karo metų.

Po Pirmojo pasaulinio karo, subyrėjus carinei imperijai, Vidurio ir šiaurės Europoje susikūrė grupė naujų valstybių: Lenkija, Lietuva, Latvija, Estija, Suomija. 1920 m. liepos 12 d. tarp Lietuvos Respublikos ir Tarybų Rusijos buvo pasirašyta Taikos sutartis, kuria ji pripažino Lietuvos savarankiškumą ir nepriklausomybę. Sutartimi buvo nustatyta Lietuvos valstybės rytų sena, labai artima XIII a. buvusiai Nalšios žemės rytinei sienai. Į šią teritoriją įėjo tokie didesni miestai: Ašmena, Breslauja, Lyda, Švenčionys.

Tolesnį šio regiono politinį vystymąsi lėmė naujai besikuriančių valstybių aspiracijos ir realūs jų karinių jėgų santykis.

Antrasis pasaulinis karas ir Molotovo-Ribentropo slapotos sutartys toliau nešė

(Nukelta į 10 psl.)

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos XXII-jam seimui rengti komitetas, 1992 m. gegužės mėn. 15 d. (Seimo išvakarėse) surengtame susipažinimo pobūvyje, susitinka su Lietuvos Tautinių Sąjungos pirm. Rimantu Smetona. Pobūvis rengtas St. Peterburgo Lietuvių Klubu patalpose, seimo dalyviams bei svečiams, sutraukė virš 100 dalyvių. Pobūvį suruošė k-to narės L. Žvynienė ir B. Miklienė. Nepaprasto susidomėjimo susilaukė paroda, nušviesdama Nepriklausomos Lietuvos, Tremties bei dabar atsistatę Lietuvos laikotarpius. Parodą suruošė Juozas ir Bronė Taorai.

Nuotraukoje iš kairės: komiteto pirm. J. Šulaitis, B. Miklienė, O. Šiaudikienė, R. Smetona, L. Žvynienė ir A. Čėsnaite. Nuotraukoje trūksta Sofijos Vaškienės. Janinos Staškutės nuotr.

NEPALANKŲ SUSIKLOSTYMAI

J. Matulis

Paskutiniuoju metu Lietuvoje susiklostė kaip ekonominiai taip ir politiniai ga na nepalankios sąlygos iškovotai Nepriklausomybei įgyvendinti. Aukščiausioje Taryboje jau susirio kairiosios partijos ir frakcijos (so cialdemokratai, lenkų, Pažangos, LDDP – Brazausko ir kiti) į vieną bloką. Šis blokas kliudo arba boikotuoja pažangių nutarimų ar įstatymų leidimą ir jų įgyvendinimą. Tų boikotavimų pasekmė: 1) neleisti buvusių nominklaturinių (KGB, TSKP, LKP) darbuotojų ar funkcionierių pakeitimo naujais sąžiningais specialistais įvairiose ministerijose, 2) boikotavo už du referendumus tuo pačiu laiku (kas būtų ekonomiškiau gyventojams ir valstybei), 3) Vilkiną grąžinti privatinės nuosavybės gyvenantiems išsivijoje, buvusiems Lietuvos respublikos piliečiams ir net Lietuvoje gyvenantiems gyventojams. Priešinasi ir kitų sovietinės sistemos liekanų likvidavimui.

Tačiau ir didesnė dauguma ministrų yra neveiksmingi ir nedaro jokių akivaizdžių poslinkių ypač ekonominėje srityje. Todėl šiandien jų neveiksmingumo dėka Lietuva turi blogus rezultatus beveik visose ūkio šakose.

Visą bėdą, kai kurie politikieriai bando suversti premjerui G. Vagnoriui už jo "grubų" vadovavimą ir nesiskaitymą su kitų nuomone, o iš dalies ir V. Landsbergiui. Daugiausia puolamas yra Vagnorius. Tačiau premjeras nėra tiesioginis vadovas ir atlikėjas visų ministerijų darbų, o yra tik koordinatorių. Todėl už savo žinybų ar ministerijų darbų rezultatus yra tiesiogiai atsakingi ministrai.

Tačiau prof. A. Štomas savo daugkartinėse radijo "Rytmečio Ekspresas" laidoje apibūdina šią Lietuvos vyriausybės krizę savaip. Jis sako, kad G. Vagnorius šiuos dešimt nepatenkintų ministrų atleido iš einamųjų pareigų, kad jam jų darbas nepatinka, bet iš tikrųjų yra kitaip. Patys ministrai padavė atsistatydinimo pareiškimus, kad tokiu būdu pašalintų G. Vagnorių iš premjero pareigų. O jeigu būtų buvęs, daleiskim, kitas premjeras, tai šių ministrų darbų rezultatas būtų tokie pat.

Į referendumus prof. A. Štomas irgi žiūri neigiamai. Jis palaikė tik vieną t.y. gegužės mėn. 23 dienos referendumą (dėl prezidentinės valdžios įgaliojimų). O antąjį, dėl sovietų kariuo-

menės išvedimo, nepalaiko ir ignoruoja. Todėl jis pareiškė, kad abi pusės – t.y. Rusijos ir Lietuvos respublikų vyriausybės iš principo sutinka dėl kariuomenės išvedimo, tik nesugeba susitarti dėl "techniškų" kliūčių, susidariusių kariuomenės išvedimo klausimu.

Toliau, kalbant apie Rusijos kariuomenės papildymą šiuo metu Lietuvoje, A. Štomas vėl sako: skraido "kažkokie" sraigtasparniai ar aparatai, atvežami "každokie" tai kareiviai ar naujo kai ir visa tai nėra tikrai žinoma, arba tai yra kieno nors prasimanymai. Ta sąvoka "kažkokie" – Lietuvos liaudžiai yra labai gerai žinomi: jie lietuvių tautai kairiojo daug brangių gyvybių. Jie, (kareiviai–tankai) ne "kažkokiais" pasirodė 1991 metais sausio 13, liepos 30 ir kitomis datomis, kurios buvo atžymėtos nekaltų beginklų žmonių krauju. O "techniški" nesutarimai taip pat yra gerai žinomi, kad dabartinė Rusijos karinė vadovybė, o gal ir Rusijos vyriausybės nariai visai nesiškai su kariškai silpna valstybe Lietuva ir sąmoningai vilkina pasitarimus, nenusitato konkrečios datos dėl visiško kariuomenės išvedimo.

Dar iš didelės "meilės" V. Landsbergiui, apie kurį anksčiau minėjo, kad tai Dievo duotas tautai", prof. A. Štomas prilygina jį prezidentui de Gaulle, kaip tautos tėvui, kuris atseit šalį valdė praveddamas daugybę referendumų ir pralaimėjęs galų gale turėjo atsistatydinti, kur dabar tą patį linki ir Landsbergiui.

Noriu pacituoti A. Štomo išsireiškimą apie referendumus: "Lietuvos vyriausybė ir parlamentas išsirin-ko labai pavojingą kelią žaidžama žaidimą su referendumais ir aš dėl to esu šiek tiek susinervavęs. Todėl antrąjį referendumą (dėl okupacinės kariuomenės išvedimo birželio 14 d.) reikėtų atšaukti visiškai, o priešingu atveju tai būtų referendumų infliacija". Toliau jis sako, kad Lietuvą turi valdyti ne brutali minia, o jos išrinkti atstovai Aukščiausioje Taryboje. O Aukščiausioje taryboje, kaip žinome, yra išrinkti atstovai dar tarybų Lietuvos laikais ir ne visi gerai buvo žinomi Sąjūdžiui. Kurie buvo persirengę jau naujais "rūbais" buvę raudonieji funkcionieriai. Tai yra J. Svedas, K. Prunskienė ir visa eilė panašių, kurie tik dabar pasirodė kas jie tokie.

Tad pagal prof. A. Štoma išsina, kad šie išrinktieji "liaudies tarnai" ir toliau turi "demokratiškai" valdyti Lietuvą be jokių referendumų. Jeigu šias radijo laidas būtų girdėję minėti "liaudies tarnai" su K. Prunskiene priešakyje, tai profesorius atsidėkodami ištiestų abi rankas.

A t n a u j i n d a m i prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Chaves V., Marstons Mills	15.00
Petkus V., St. Pete.	10.00
Taoras G., Euclid	5.00
Vileniškis I., Wayland	50.00
Alšėnas P., Brecksville	5.00
Januška V., Canada	5.00
Kaunelis I., Westland	10.00
Lozoraitis V., Linden	5.00
Mitchell V., Taylor	5.00
Narbutaitis K., Mayfield Hts.	5.00
Paršeliūnas J., Canada	20.00
Bakšys J., So. Boston	10.00
Cicėnas K., Woodridge	5.00
Kapčius J., Daytona B.	10.00
Masiūnas L., So. Boston	10.00
Treinsys A., Hyannis	5.00
Vokietaitis A., Moraga	20.00
Gruzdis S., New York	5.00
Mackus V., Chicago	10.00
Sagys L., Lyndhurst	20.00
Snarskis B., Ormond B.	20.00
Svoba J., Madison Hts.	10.00
Taruška J., St. Pete.	15.00
Vaičiūnas M., Santa Monica	10.00
Vėblaitis J., Union	25.00

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

– Ar turite ką žilienms plaukams? – klausia žmogus vaistinėje
– Žinoma, gilia pagarba.

Ar jis laimės JAV prezidento rinkimines lenktynes?

(Atkelta iš 1 psl.)

Rinkiminės kompanijos išlaidos 950 milijonų dolerių buvo apmokėtos iš R. Perot fondo.

J. Squires, jauniausias iš trijų pagrindinių jo patarėjų, yra gabus žurnalistas, dėstęs žurnalistiką ir parašęs keletą knygų.

Šie trys pagrindiniai patarėjai turės milžiniškos įtakos rinkiminės akcijos krypties ir turinio nustatyme, ypatingai T. Luce.

Stebimės jo finansiniais gabumais, kurie sukrėdė tiek turto, labai įdomi ir kartu savotiška yra jo investavimo politika.

Finansiniai pranešimai rodo, kad R. Perot turtas siekia 3 milijonus dolerių. Daug investavimo specialistų klausia, kodėl jo portfolio turi tik kelių bendrovių ir nedideles sumas akcijų. Argumentai už ir prieš yra sekančiai: Jo turtas yra toks didelis, kad pirmutinis tikslas yra išsaugoti pagrindinį kapitalą. Augimas jau yra antroje vietoje. Kiekviena akcija yra svyraujantis su didesne ar mažesne rizika investavimas. Turėdamas savo bendrovę Perot Systems, jis turi progos sekti ir stebėti biržos pulsą ir daryti reikiamus sprendimus.

Labai konservatyvus in-

vestuotojai laiko didesnę dalį kapitalo akcijose, nes jos duoda gerą pelną ilgesnėje laiko perspektyvoje. Akcininkas yra dalininkas Amerikos korporacijų.

Valstijų ir savivaldybių paskolos ląštai ir nekilnojamas turtas yra pagindinės jo turto kategorijos.

Kai investavimas skaičiuojamas milijonais, mokesčių problema pasidaro labai aktuali, todėl nenuostabu, kad tax-free bonds vaidina didelę rolę. 10 skirtingų ląštų prie 6.5% atneša apie vieną milijoną metinių pajamų, už kurias nereikia mokėti federalinių mokesčių, bet jie yra didelė pagalba valstijų ir savivaldybių biudžetams, nes finansuoja mokymų, kelių ir kitų vietinių pagerinimų projektus. Pažymėtini šie paskolos ląštai: Municipal Assistance Corp., North Carolina Eastern, Snohomish County, Texas Turnpike, Washington Public Power. Jų kainos yra pastovios, negu akcijų trumpalaikame periode, bet pajamos yra labai jautrios nuosimčių svyravimams, ypatingai, kai jie kyla.

Maždaug 43 pavienios nekilnojamo turto investicijos daugumoje Texas valstijoje yra antroje vietoje. Pavyzdžiai: 2,258 akrių dėl gyvenamųjų namų statybos Fort Worth, viešbutis Houstone, 227 akrių projektas Austin ir daug dar statybai neparuoštos, bet nupirtos žemės kitose Texas vietose. Pagerėjus ekonominei padėčiai ir pakilus infliacijai, nekilnojamo turto vertė gali žymiai padidėti.

Kai kurie finansų profesionalai teigia, kad R. Perot portfolio nėra pilnai balansuotas ir įvairus. Jis neturi brangiųjų metalų ar aukso, kaip apsauga prieš infliaciją, nei užsieninių akcijų, bet reikia sutikti su faktu, kad jo pasiekti finansiniai rezultatai yra milžiniški.

Ar JAV politikoje, siekiant prezidento posto, jam gali taip sektis, kaip finansų srityje, dar mažai davinių, kad būtų galima pranašauti. Viena tik aišku, kad jo kandidatūra ir demokratams ir respublikonams daro daug rūpesčių.

SPECIALI KELIONĖ

IŠ BOSTONO
IR NEWARKO
TIK \$800.00

Į ABI PUSES, Plus JAV mokesčiai
Išvyksta gegužės 22 d. ir grįžta birželio 9 d.
Vietų skaičius ribotas – suinteresuoti
prašom skubiai registruotis

DĖMESIO ŽEMAIČIAMS IR AUKŠTAIČIAMS

Lengviausias kelias į Žemaitiją ir Aukštaitiją yra per Rygą. Siūlome keliones iš New Yorko JFK į Rygą, kaina pradedant tik

nuo \$700.00

Į abi puses, plus JAV mokesčiai

Informacijos ir registracijos reikalais kreipkitės į:

Albiną Rudzienienę

Kristiną Mitkute

BALTIC TOURS

77Oak St., Suite 4

Newton, MA 02164

Telefonas: 617-965-8080 Telefaksas: 617-332-7781

APIE VOKIETIJOS LIETUVIŲ VEIKLĄ DAUG SUŽINOSITE perskaitę šį pranešimą –

Vokietijos LB Tarybos metinė sesija, įvyko š.m. kovo 14 Romuvos pilyje. Iš 15 tarybos narių į suvažiavimą atvyko 12. Trūko Ričardo Baliulio, dipl. inž. Roberto Šneiderio ir Algio-Valterio Vitkaus. Pirmininkavo Tarybos prezidiumo pirmininkas inž. Jonas K. VALIŪNAS, sekretoriavo Alina GRINIENĖ. Pradėdamas posėdį, pirmininkas apžvelgė padėtį Lietuvoje. Bent dalinai atkritus politiniam darbui, kuris dabar gula ant Lietuvos įstaigų pečių, mūsų Bendruomenei teks susitelkti prie lietuvių išlaikymo, rūpinantis ypač Vasario 16 gimnazija, ir ūkine bei humanitarine parama Lietuvai, o taip pat tiltų statymu tarp Lietuvos ir Vokietijos.

Atsistojimu ir susikaupimo minute prisiminti trys nesenai mirę Vokietijos LB darbuotojai: buv. Berlyno apylinkės pirmininkas Mykolas Žilinskas, miręs ir palaidotas Lietuvoje, Vokietijos LB valdybos įgaliotinis Nordrhein-Westfalijos kraštui ir Bochoolto apylinkės pirmininkas Jeronimas Gulbinas ir prieš porą dienų mirusi gimnazijos bei LB stambi rėmėja Veronika Sutkienė. Patvirtinta pasiūlyta 15-kos punktų darbotvarkė ir tuoj imtasi vykdyti.

Volietijos LB valdybos pirmininkas Arminas LIPŠYS apžvelgė jos vienerių metų veiklą. Didžiausias darbas buvo Lietuvių informacijos biuro įsteigimas ir išlaikymas. Vokiečių reikalavimas žinių apie Lietuvą buvo toks didelis, jog nei Vasario 16 gimnazijos, nei LB darbuotojai nebeįstengė jo patenkinti. Įsteigus Lietuvių informacijos biurą, Lietuvos Aukščiausioji Taryba jam vadovauti atsiuntė gerai vokiečių kalba mokantį ir sugebantį su žmonėmis megzti ryšius savo narį Antaną Račą su plačiais įgaliojimais.

Per keletą mėnesių jis surado Lietuvai daug gerų draugų bundestage ir vokiečių ūkio sluoksniuose. Nebe jo tarpininkavimo bundestago narys prof. dr. von Stetten pakvietė Lietuvos parlamentarų delegaciją, kurią sudarė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas prof. Bronius Kuzmickas, Užsienio reikalų komisijos pirmininkas Emanuelis Zingeris, Ekonomijos komisijos pirmininkas prof. Kazimieras Antanavičius, Krašto apsaugos komisijos pirmininko

pavaduotojas ir Demokratų partijos pirmininkas Saulius Pečiūnas ir Antanas Račas. Delegacija balandžio 17-20 turėjo keletą susitikimų su vokiečių parlamentarais bei vyriausybės nariais. Balandžio 19 ji apsilankė Romuvoje ir praleido vakarą kalbėdamasi su Vasario 16 gimnazijos bei Vokietijos LB darbuotojais.

Labai iškilmingai Romuvoje buvo sutiktas š.m. vasario 12 malūnsparniu iš Stuttgarto atskridęs Lietuvos Aukšč. Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis su žmona. Sutikime dalyvavo ir keletas vokiečių parlamentarų bei daug vietos įstaigų vadovų. Savo kalboje Landsbergis sakė, kad jo lankymąsi Vasario 16 gimnazijoje reikia laikyti Lietuvos padėka Vokietijos lietuviams už jų suteiktą ir tebetiekiamą pagalbą. Landsbergio priėmimo Romuvoje dalyvavo ir Lietuvos švietimo ministras Darius Kuolys.

Prieš Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą teko ne tik iš vietos daug informuoti apie Lietuvą, bet ir, vokiečių kviečiamiems, važinėti į jų susirinkimus su pranešimais. Tai teikė ne tik politinės, bet dažnai ir ūkinės naudos. Taip pvz. Jaunieji Wormso krikščionys demokratai (Junge Union) ta proga pravedė rinkliavą Alytaus vaikų internatui. Iš mūsų gautos informacijos vokiečių žurnalistai paruošė pranešimus apie Lietuvą savo laikraščiams, radijui bei televizijai.

Mūsų tarpininkavimu, Lampertheimas užmezgė draugystės ryšius su Kėdainiais. Vokietijos LB valdybos nariai teikė ne tik informaciją apie Lietuvą, bet ir jų vadovaujamos organizacijos bei institucijos, kaip Lietuvių kultūros institutas, Lietuvių šalpos draugija LABDARA, organizavo ir siuntė milijoninės vertės paramą vaistais, drabužiais, maistu ir kitomis gėrybėmis.

Vokietijos LB valdyba rūpinosi ne tik įvairiopa parama Lietuvai, bet jai teko traukti ir Vokietijos lietuvių veiklos bei atstovavimo vėžimą. 1991 liepos 26-28 Pasaulio LB valdyba Romuvoje suruošė kraštų LB vadovų suvažiavimą, prie kurio rengimo prisidėjo ir kuriame aktyviai dalyvavo ir Vokietijos LB valdyba. Dalyvavo ir aukštieji svečiai iš Lietuvos: Aukščiausiosios Tarybos vicepirmininkas

Kaz. Motieka ir daug kitų. VLB valdyba parėmė ir tuoj po suvažiavimo liepos 28 – rugpjūčio 4 taip pat Romuvoje vykusią Europos lietuviškųjų studijų savaitę. Lapkričio 23 surengtas Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimas. Rugsėjo 8 buvo lyg ir padėkos šventė už visuotinę Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą. Gimnazijos kieme sugiedojus Lietuvos bei Volietijos himnus ir pakėlus Lietuvos, Vokietijos ir Europos vėliavas, kalbėjo bundestago nariai dr. Kubler ir dr. Kappes.

Labai iškilmingas ir gausus buvo Vokietijos LB suruoštas šiemetinis Vasario 16 minėjimas Huttenfelde. Prakalbą pasakė Lietuvos Respublikos ambasadorius Vokietijai prof. Vaidotas Antanaitis. Gražiai kalbėjo Saksonijos Landtago pirmininkas Erich Iltgen ir kiti garbės svečiai. Dalyvavo per 600 žmonių. Vokietijos LB valdyba dalyvavo Lietuvos ambasados priėmimo Bonnoje š.m. vasario 13, į kurį atsilankė ir LAT pirmininkas V. Landsbergis. Valdymo nariams keletą kartų teko vykti į Frankfurto oro uostą susitikti su praskrendančiais arba į Vokietiją atvykstančiais Lietuvos valdžios atstovais. Vis dar nesibaigia rūpesčiai su įvairiais keliais ir tikslais į Vokietiją atvykstančiais tautiečiais iš Lietuvos.

Vokietijos LB valdybos išdininkas Antanas ŠIUGŽDINIS pranešė, jog pr. metų gruodžio 31 balansas siekė per 13 milijonų DM, o pr. metų apyvarta – apie 140 tūkstančių DM. Visiems tarybos nariams išdalyti finansiniai dokumentai parodo, iš ko tos sumos susidarė.

Kontrolierė Eugenija LU CIENĖ perskaitė Kontrolės komisijos protokolą ir padarė išvadą, kad valdybos balansas ir 1991 sąmatos įvykdymas tikri. Siūlė atleisti

valdyba nuo atsakomybės.

Garbės teismo pirmininkas Justinas LUKOŠIUS painformavo, jog praėjusiais metais jokie skundai teismo nepasiekė, nors vienoje kitoje apylinkėje ginčų netrūko.

Vasario 16 gimnazijos darbą apžvelgė jos direktorius Andrius ŠMITAS. Šiais mokslo metais mokosi 88 mokiniai: 44 berniukai ir tiek pat mergaičių; 56 iš Vokietijos, 10 iš Lietuvos, 9 iš JAV-bių, po 3 iš Argentinos, Brazilijos bei Kanados ir po 1 iš Australijos, Mali, Urugvajaus bei Rusijos. Bendrabutyje gyvena 42 berniukai ir 38 mergaitės. Mokyklą lanko 64 katalikai, 18 evangelikų, 5 žydai ir 1 ortodoksas. Mokslas einamas pagal vokiečių gimnazijų programą. Mokiniai iš užsienio mokomi ir dar jiems reikalingų dalykų. 13 b klasę sudaro užsienyje jau baigę gimnazijas. Jie išeina dar sustiprintą lituanistinę programą. Mokiniai iš Lietuvos sustiprintai mokomi vokiečių kalbos. Šiemet tik 4 abiturientai.

Netrūksta ir saviveiklos. Veikia tautinių šokių grupė, šiemet neturėjusi pastovios vadovės. Muzikos mokyklai. Arvydas Paltinas vadovauja mokinių chorui bei orkestrui. Keletas dainininkių yra sudarę dainų būrelį ir kanklininkių ratelį. Skautams priklauso 25 mokiniai, ateitininkams – 11. Jų veikla gan gyva.

Lėšų pakako. Pr. metais turėta 2.138.304,27 DM pajamų ir tik šiek tiek daugiau išlaidų. Metai baigti su 16.205,86 DM skola.

Pasikeitus politiniam Europos žemėlapiui, sunku numatyti gimnazijos ateitį. Šalia gimnazijos arba ir vietoje jos čia galėtų rasti vietos Lietuvos informacijos centras, išplėstas Lietuvių kultūros institutas su savo skyriais, kursai atsikuriančios Lietuvos ūkio ir kitų

sričių vadovų ruošimui ir t.t. Romuvos ir gimnazijos ateitis nemaža dalimi priklauso ir nuo mūsų sumanumu bei ryžto išlaikyti šį lietuvių kultūros židinį Vokietijoje.

Aukoms telkti ir skirstyti yra įsteigtas Vasario 16 gimnazijai remti fondas. Jo išdininkas Antanas ŠIUGŽDINIS pranešė, kad per savo gyvavimo laiką nuo 1983 iki 1991 fondas yra turėjęs per milijoną DM pajamų ir šiek tiek mažiau negu milijoną DM išlaidų. 1991 fondas turėjo apie 195.000, – DM pajamų ir per 165.000, – DM išlaidų. Pr. metų pabaigoje fonde buvo 72.323, 45 DM. Sumažėjo lietuvių, ypač Vokietijos, aukos.

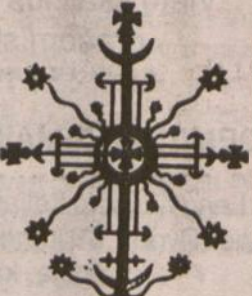
Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos veiklą apibūdino jos pirmininkas stud. Tomas BARTUSEVIČIUS. Sąjungos sąrašuose yra apie 150 jaunuolių, bet tik apie 20 aktyvesnių narių.

Bendradarbiauja su Vokietijos LB, su pabaltiečių bei Lietuvos jaunimo organizacijomis. Kasmet surengia po politinį seminarą, dalyvauja metinio Pabaltiečių jaunimo kongreso ruošime. Rengė bei aktyviai dalyvavo demonstracijoje už Pabaltijo ir Lietuvos laisvę. 1989 buvo šeimininkais Pasaulio LJS sąskrydžio Vokietijoje, kuriame pirmą kartą dalyvavo ir Lietuvos jaunimo atstovai. Buvo pradėtas leisti biuletenis KIBIRKŠTIS, bet tapęs PLJ sąjungos organu, nustojo ejęs.

Didžiausias rūpestis – palyginti nedaug Vokietijos lietuviškojo jaunimo pavyks ta įtraukti į VLJ sąjungos veiklą. Skundžiamasi laiko stoka, dideliais nuotoliais. Piniginė padėtis gera, bet trūksta lėšų iškviesti bei išlaikyti daugiau jaunimo iš Lietuvos. Daugelis čionykščių jaunuolių nepakankamai moka lietuvių kalbą, bet vis tik geriau, negu kitose šalyse. Ateityje reiktų megzti tarpesnius ryšius su vokiečių jaunimu ir skatinti jį santykiuoti su Lietuvos jaunimu.

Pranešimai turbūt buvo aiškūs bei išsamūs, nes dėl jų ilgesnių diskusijų nekilo. Vokietijos LB pirmininkas A. Lipšys supažindino su Pasaulio LB pirmininko dr. V. Bieliausko raštu apie sudarymą komisijos, kuri peržiūrėtų PLB statutą ir pasvarstytų: a) ar nevertėtų Pasaulio LB padaryti ne tik koordinacinę, bet ir vadovaujančią instituciją? b) Ar nesteigtina Pasaulio LB taryba, kuri būtų tarpininke tarp PLB valdybos ir PLB seimo? c) Ar persvarstyti PLB santykiai su kraštų

(Nukelta į 10 psl.)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE

FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home 2533 West 71st Street Chicago, Illinois 60629 1-(312)-476-2345 Hills Funeral Home 10201 South Roberts Road Palos Hills, Illinois 60465 708-430-4455 Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345 ANTHONY B. PETKUS DONALD A. PETKUS	Petkus Funeral Home 1410 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-863-2108 Petkus-Butkus Funeral Home 1446 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-652-1003 DONALD M. PETKUS LAWRENCE C. GASUNAS
---	--

LAIŠKAI DIRVAI

Vladas Vijeikis

Nebeatsimenu, kiek metų Dirvoje savo rašinius matau atspausdintus juodomis raidėmis. Tegul statistikos mėgėjai tą suskaičiuoja. Retkarčiais gaunu pagirimų. Geri pažįstami numeta vieną kitą gerą žodelį. Bet jais sunku pasitikėti. Į akis giria, o už akių kaip? Baisiai norėčiau išgirsti, ką jie tarp savęs apie mane kalba. Žinau, kad apie mane nieko gero. Bet apie mano rašinius norėčiau išgirsti. Bet dar neteko.

Aną dieną mano geras draugas Florijonas, kelių stikliukų padrąsintas, sako...

– Tavo rašiniai Dirvoje man įkyrėjo.

Vos nenukritau nuo sofos ir išpyliau stiklinę su geru gėrimu. Tiesiog apstulbau. Mano geriausias draugas taip ėmė kalbėti.

– Florijonai, ar nebūsi girtas?

– Visai blaivus. Nori, kad aš sofos briauna pereičiau?

– Na, to nereikia. Kam sofą gadinti? O kodėl tau mano straipsniai Dirvoje ėmė staiga nepatikti?

– Perdaug neigiamybių. Apie uošves labai prastai kalbi. Mano uošvė norėjo prenumeratą atšaukti. Gerai, kad mano vardu išrašyta. Paskui, apie tuos iš Lietuvos atvažiuojančius. Tik neigiamai ir neigiamai. Tai jie ką nors apiplėšė, tai ką perdūrė. Tai tą ar aną padarė. Argi taip galima?

– Bet gi tai teisybė.

– Baisus dalykas teisybė. Reikia mūsų gerą vardą saugoti. Kam čia pliupti, kas tą daro.

– Florijonai, ar atsimeni kai mes į Ameriką atvažiavome. Ar buvo tokių istorijų, kaip dabar?

– Dabar kiti laikai. Tada mes buvome dumeliai. Nusigandę, priglūšinti. Šioje plotmėje sutikau su Florijonu.

– Ką nori tuo klausimu daryti?

– Noriu parašyti Dirvai laišką, bet bijau, kad tavo sėbrai redakcijoje nedės, išmes į šiukšlyną.

– Duok man. Aš pasiūsiu. Ir tavo žodžiais, mano sėbrai, įdės. Užtikrinu.

– Prasitarei. Jau turiu parašęs.

Florijonas pateikd man lapą popierio, kuriame buvo parašyta...

– Labai esu pasipiktinęs Vlodo Vijeikio straipsniais. Juokiasi iš visko. Bet daugiausiai kimba prie tų, kurie atvažiuoja iš Lietuvos. Kri-

tikuoja ir juokiasi iš barakūdų, ministerių, artistų ir kitų. Labai prastai atsiliepė apie mano uošvę. Bet už tai dovanoju. Bet kiti reikalai mane labai nervina. Pasirašau, Dirvos skaitytojas Florijonas.

FILATELIJA NR. 2

Antanas Bernotas

JAV tarp kitko išleido ir šiuos naujus pašto ženklus:

Šių metų vasario mėnesį per dvi savaites Prancūzijos Alpėse, Albertville vietoje, vyko olimpinės sporto žaidynės. Rungtynėse dalyvavo daugelio kraštų sporto komandos. Kaip pranešama, ten buvo ir Lietuvos sportininkų.

JAV šiai progai atžymėti sausio 11 d. išleido gražią spalvotą penkių pašto ženklų seriją. Visi pašto ženklai po 29 centus. Ženkluose parodyti įvairūs sporto žaidimai: ledo ritulio žaidėjas (čia jį dedame), figuriniai čiuožėjai, leidimasis į pakalnę ir leidimasis rogutėmis. Visi pašto ženklai spausdinti viename lape.

JAV sausio 24 d. išleido ir 29 centų pašto ženklą paminėti 500 metų sukakčiai nuo Kristupo Kolumbo Amerikos atradimo kelionės. Kristupas Kolumbas anais laikais sumanė pasiekti Indiją plaukiant ne į rytus, kaip tada buvo žinoma, bet į vakarus per Atlanto vandenyną ir, remiamas Ispanijos karaliaus Ferdinando ir karalienės Izabelės, su trim būriniais laivais ir igulom išvyko į vakarus. Po trijų mėnesių nežinomos kelionės, 1492 m. spalio 11 d. pasiekė tada dar nežinomo Amerikos žemyno krantus, išlipdamas mažoje Bahamų salyno salelėje, kurią jis pavadino San Salvadoro vardu. Šio pašto ženklo piešiniui buvo panaudotas 1869

Būčiau labai kvailas, kad tokį raštą siųsčiau. Florijono paklaustas, pasiteisinsiu, kad šiais laikais negalima pasitikėti paštu. O nesuėčiau todėl, kad prisibijau, kad Dirvos redaktorius idėtų. Redakcija mėgsta sensacijas. Žinoma, jeigu vienas kitą vana, čia įprasta. Bet mano draugas Florijonas, mane! Čia tikra sensacija.

m. išleisto 15 c. piešinys ir vinjetės. – Neilgai trukus tai pačiai progai paminėti bus išleistas keturių pašto ženklų blokas.

Atgavus nepriklausomybę, kaip ir Lietuva, Latvija ir Estija taip pat išleido savo pirmuosius pašto ženklus.

Pašto ženkluose parodyti Latvijos ir Estijos herbai, tų kraštų žemėlapių prie Baltijos jūros ir kiti simboliniai piešiniai. Čia dedame pašto ženklą, kur parodytas jos herbas – trys stilizuoti liūtai.

Sov. Sąjunga (ankstesnė) išleido pašto ženklų seriją su laukiniais žvėrimis ir paukščiais. Čia dedame 10 kapeikų pašto ženklą, kuriame parodytas vilkas.

Mūsų Sodybos, Inc. atstovai, dr. Antanas Butkus ir Vytautas A. Staškus lankosi Lietuvoje tyrinėdami galimybes investuoti į Lietuvos žemės ūkį. Drauge su MS atstovais Leonu Butkumi Kaune ir dr. Birute Vildžiūniene Vilniuje, peržiūrėjo virš šimto įvairių siūlymų, gautų iš naujai besikuriančių ūkininkų bei ūkinių kooperatyvų steigti bendro užmojo įmones. MS atstovai aplankys keleta pajėgesnių ūkių ir tarsis dėl tiesioginio bei bendro užmojo investavimo galimybių.

MŪSŲ SODYBA taip pat tarpininkauja – konsultuoja JAV įmones, kurios ruošiasi investuoti į Lietuvos ūkį. Pirmoji sutartis steigti bendrą įmonę pasirašyta gegužės 12 d. tarp Saunders Brothers, Westbrook, Maine ir Jūrės statybinių konstrukcijų gamyklos Kazlų Rūdoje.

Saunders Brothers perkels dalį savo gamybos: technologiją ir medžio ap-

Vilkas (lotyniškai lupus) laukinis žvėris, gyvena beveik visuose Europos, Azijos ir kituose kraštuose. Ir Lietuvoje vilkas labai puikiai pažįstamas žvėris, atpasakotas pasakose, minimas padavimuose ir net pašiepiančiose dainose. Tik atsiminkime Didž. Lietuvos kunigaikščio Gedimino sapną, tada jis sapnavo staugiantį vilką, o jam atrodė, kad tai staugia šimtas vilkų, o krivių krivaitis išaiškino, kad jis įkursią miestą – Vilnių, kurio garsas pasklis po visą pasaulį.

Lietuvoje yra vietovių, pavadintų vilko vardais, pav. Vilkaviškis, Vilkija, Vilkiskiai ir kiti.

GERA PRADŽIA MŪSŲ SODYBOS DARBUOSE

dirbimo mašinas į Kazlų Rūdą ir tikimasi, kad šį rudinį jau pradės gamybą.

V. Staškus ilgus metus dirbęs tarptautinėje prekyboje, TRW kompanijoje atstovauja MS bendrų įmonių steigimo reikaluose. Stambio Ohio bendrovė, kuri gamina kepyklų įrenginius, taip pat kreipėsi į MŪSŲ SODYBĄ, kad tarpininkautų dėl galimybių steigti bendro užmojo įmones su Panevėžio ir Šiaulių kepyklų kombinatais. V. Staškus aplankys abejas įmones dėl tolimesnio bendradarbiavimo.

Dr. A. Butkus Lietuvoje išbus apie keturis mėnesius ir ruoš projektą stambiai paskolai gauti iš Tarptautinio banko su prieinamais nušimčiais. V. Staškus praleido visą gegužės mėnesį Lietuvoje. Abu MS direktoriai savo kelionę į ir po Lietuvą finansuoja patys.

Antanas Butkus

DIENOS DEIMANČIUKAI

Aukštos inteligencijos žmonės kalba apie idėjas. Vidutinės inteligencijos žmonės kalba apie dalykus. Žmonės be inteligencijos kalba apie kitus žmones. O kur gi jūs esate šioje eilutėje?

SAULĖLEIDŽIO SONETA

A.a. Stasio Santvaro pasakutinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrauta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: DIRVA 19807 CHEROKEE AVE. CLEVELAND, OH. 44119

"TORVIL" LTD.

At the same time we would like to inform you of our new catalogue TORVIL 92' You pay only \$1.20 per Kg or \$0.50 per Lb. to send a parcel to your country.*

SELF PACKED PARCELS (AIR OR BOAT)
THE MOST ATTRACTIVE LOW PRICES
\$1.80 Lb.
Plus service charge

- FOOD • SWEETS • CIGARETTES • LIQUORS
- CLOTHING • SHOES • BEDDING • BICYCLES
- HARDWARE & APPLIANCES • KITCHEN SUPPLIES
- TOYS & STATIONERY • POTS & PLATES
- AGRICULTURAL EQUIPMENT & PARTS
- TIRES • CARPETS & FLOOR COVERINGS

CALL TOLL FREE CANADA 1-800-661-0210
U.S.A. 1-800-972-9284 or 1-800-932-7995

CANADA Head Office: 63 Galaxy Blvd., Unit #7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel.: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321
Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel.: (416) 534-3860 Fax: (416) 533-4910
U.S.A. Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) 278-5258 Fax: (312) 278-0875
Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212. Tel/Fax (716) 894-9880

* This offer is valid for the catalogue orders only. Please note that this price is already included in the prices of the items.

■ Iaiškai Dirvai

PASTABOS DĖL "DRAMBLIO"

Bronius Nemickas, netiesiogiai išreikšdamas savo nepasitenkinimą dėl Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo, savo straipsnyje "Nepamatė ir dramblio" (Dirva, nr. 18. 1992-V-7) parodė tam tikrą susierzinimą ir dėl mano rašinio tuo klausimu, paskelbto "Dirvoje" (nr.13-16). Suniekindamas kitų išeivijoje gyvenančių blaivų požiūrį į tą įstatymą, ir už nieką laikydamas kai kurių Lietuvos valdžios žmonių aiškinimus, jis kaip kontraargumentą išstumia "dramblį" – V. Landsbergio ir B. Jelcino 1991 m. liepos 29 d. Maskvoje pasirašytą sutartį, pagal kurios 4 str. tie kitataučiai, kurie turi teisę į Rusijos SFSR pilietybę, ir iki 1989 m. lapkričio 3 d. nuolat gyveno ir tebegyvena Lietuvoje ir čia turi nuolatinį darbą, turi teisę pagal Lietuvos Respublikos įstatymus įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę.

Ką B. Nemickas tos sutarties citata norėjo pasakyti taip ir neaišku, nes Lietuvoje nei tada, nei vėliau niekas nekėlė klausimo, kad visi kitataučiai, kurie nepriklausomai sovietų arba Rusijos kariuomenei, iš Lietuvos išsivadavę.

1989 m. lapkričio 3 d. tai data, kada buvo paskelbtas Lietuvos TSR pilietybės įstatymas, deklaruojantis dvigubos pilietybės nepripažinimą, kurio pakartojimas spaudoje, taikytas Lietuvos gyventojams, išeivijoje buvo neteisingai supras tas ir joje sukėlė didelį nepasitenkinimą. Visai neišsiginant į Lietuvos padėtį, nebuvo teisingai supras tas ir naujas pilietybės įstatymas.

Tiems V. Landsbergio ir B. Jelcino sutartyje minimiems kitataučiams, kaip ir visiems Lietuvos gyventojams, tada formaliai tebesantiems TSRS piliečiais, iki 1991 m. lapkričio 3 d. reikėjo apsispręsti ar prašyti Lietuvos Respublikos pilietybės, ar likti TSRS piliečiais. Ne visi tie Lietuvoje esantys kitataučiai Lietuvos pilietybę priėmė. Kiti iš Lietuvos išvažiavo.

Būsimosios Lietuvos Respublikos Konstitucijos projekto 12 str. numato, kad užsienietis arba asmuo be pilietybės gali tapti Lietuvos Respublikos piliečiu, jeigu išgyveno Lietuvoje ne mažiau kaip 10 metų ir atitinka kitas natūralizacijos sąlygas. Beje, tai netaikoma lietuvių kilmės asmenims.

Savo straipsniuose dėl Lietuvos respublikos pilietybės įstatymo, o jų buvo ne vienas, stengiausi išeivijoje apraminti vis stiprėjančią pyktį ir nusistatymą prieš Lietuvos vyriausybę dėl to pilietybės įstatymo, kuris iš esmės buvo palankus išeivijai. Tai patvirtino ir mano rašinio paskutinioji dalis, pavadinta "Faktai nusiramimui" (Dirva, nr. 16), kurios B. Nemickas pasistengė nepastebėti.

Tenka apgailestauti, kad teisės specialistai išeivijoje, savo tylėjimu arba siauru ir subjektyviu Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo vertinimu, buvo prisijungę prie bendro nepatenkintųjų choro. Nepasitenkinimas buvo nepagrįstas, ką tvirtinau savo straipsniuose, pa-

KUR LIETUVOS ETNOGRAFINĖ SIENA RYTUOSE

(Atkelta iš 6 psl.)

šiam kraštui neteisybės ir nelaimės. 1939 m. spalio 10 d. pasirašyta sutartis dėl Vilniaus ir Vilniaus srities perdavimo Lietuvai ir Lietuvos-Tarybų Sąjungos savi tarpio pagalbos sudarymo.

1940 metais Lietuva buvo inkorporuota į Sovietų Sąjungą. 1939 m. spalio mėnesį tariamasis Vilniaus miesto ir Vilniaus srities sugrąžinimas Lietuvai teritoriniu požiūriu buvo toks akivaizdžiai neteisingas, jog pasirūpinta nors iš dalies atitaisyti skriaudą. 1940 m. rugpjūčio 3 d. SSSR Aukščiausiosios Tarybos sesijoje Baltarusijos TSR Aukščiausiosios Tarybos pasiūlymu Lietuvai buvo nutarta perleisti Švenčionių rajono Vydžių, Adučių, Astravo, Varenavo, Rodūnės teritorijos dalis su lietuvių gyventojų dauguma.

Įstatymiškai perdavimas buvo apiformintas 1940 m. lapkričio 6 d. SSSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsaku "Dėl sienos nustatymo tarp Baltarusijos

skelbtuose "Dirvoje" ir "Tėviškės žiburiuose", ir ką patvirtino išeivių, atstausių savo Lietuvos pilietybę, dalyvavimas gegužės 23 d. referendume, beje, taip pat parodęs silpną politinę nuovoką.

Vytautas Skuodis
1992 gegužės 28 d.

KUR ŠUO PAKASTAS?

Jau kuris laikas, geri informuoti ponai per laikraščius aiškina, kodėl mes negalime būti Lietuvos piliečiai. Ačiū už rūpestį.

Gal kuris nors galėtų paaiškinti, dėl kokių priežasčių Lietuvos pilietybės įstatyme negalėtų būti straipsnis, pripažįstantis pilietybę visiems ja turėjusiems 1940 metais birželio 15 d.

Minėjimas dvigubos pilietybės man skamba kaip priekabis, o ne priežastis, nes daugelyje kraštų tai nesudaro jokios problemos.

Vitas Katinas
Richmond Hill, NY.

TSR ir Lietuvos TSR". Realiai, deja, tebuvo sugrąžinta tik Švenčionys, Druskininkai, Dieveniškės su apylinkėmis. Astravo, Varenavo rajonai. Gervėčiai ir kitos lietuvių gyvenamos vietovės liko Baltarusijoje.

Hitlerinės okupacijos metais prie Lietuvos buvo priskirtos Svyrių ir Ašmenos apskritys.

Cia tik pačiais bendriausiais bruožais nušviesta Rytų Lietuvos istorinė praeitis. Nalšios žemėje gyveno lietuvių gentis. Nalšios žemė įėjo į Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės branduolį. Nalšios žemės lietuviams teko atlaikyti didžiausią kaimynų spaudimą iš rytų. Skverbimasis, ypač nuo XIX a. vidurio, rėškėsi prie vartine asimiliacija, varžant ekonominį savarankiškumą, kultūrinį ir dvasinį gyvenimą.

Rašant šį straipsnį, kad nekiltų įtarimo dėl objektyvumo, bemaž išimtinai naudotasi tyrinėjimais ne lietuvių autorių: H. Lovmians-

APIE VOKIETIJOS LIETUVIŲ VEIKLĄ

(Atkelta iš 8 psl.)

LB? A. Lipšys savo atsakyme dr. Bieliauskui išreiškė neigiamą nuomonę dėl Pasaulio LB kompetencijos praplėtimo. Svarstyti kraštų LB pirmininkų suvažiavimo šaukimas kasmet. Jis galėtų tapti institucija, panašia į siūlomą PLB tarybą. Sunku būtų suvienodinti LB narystės aptarimą įvairiuose kraštuose. Vokietijos LB yra šalies teisme įregistruota draugija su aiškiai nustatytais nario kvalifikacijomis. Suvažiavimas A. Lipšio atsakymui pritarė.

Suvažiavimas patvirtino Vokietijos LB valdybos 1991 gruodžio 31 balansą 13.014.691,05 DM, 1991 sąmatos įvykdymą 139.870,79 DM ir 1992 sąmatą 109.040, – DM ir atleido Vokietijos LB valdybą nuo atsakomybės.

Svarstyta, kuo Vokietijos lietuviai galėtų kultūriškai padėti Lietuvai – gal ruošti bendrus lietuvių-vokiečių seminarus ar pan.? Konkretaus atsakymo nerasta. Keltas klausimas, ar beverta minėti Vasario 16, kai kovo 11 taip pat minima kaip nepriklausomos Lietuvos atkūrimo data. Gal reikėtų abi tas datas minėti kartu? Buvo pastebėta, kad Vasario 16 Lietuvoje ne tik minima, bet ir švenčiama, tad ir mums reikia ją toliau minėti.

Prezidiumo pirmininkas J.K. Valiūnas pasiūlė rezoliuciją – prašyti Vokietijos valdžią, kad panaudotų savo įtaką buv. Sovietų Sąjungos valstybėms ir paragintų jas

kio, J. Jakubovskio, J. Karlovičiaus, V. Pašutos, J. Ochmanskio, N. Ulaščiko, Č. Jankovskio. O šaltiniai yra paskelbti J. Fijaleko, V. Semkovičiaus, Št. Kutšebos ir oficialiuose SSSR mokslinių įstaigų dokumentų rinkiniuose, bei yra archyvuose, kurie dar laukia kada bus iškelti į dienos šviesą. (Atgimimas 1991 m.)

MAISTO SIUNTINIAI pristatomi į namus. **55 SVARAI** – dešros, sūris, cukrus, aliejus, kava ir kt., \$85.– **22 SVARAI** vien tik mėsos gaminių, \$85.– **11 SVARŲ** dešrų, 6 dėžutės amerikietiškos kavos, \$58.– Prie visų siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų.

TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
312-436-7772.

nedelsiant išvesti savo karinius dalinius iš Lietuvos. Jo ir V. Bartusevičiaus vėliau pateiktam pareiškimui galutinai suredaguoti paprašyti V. Bartusevičius, dr. K. Ivinskis ir A. Šmitas.

Į Vokietijos LB valdybą išrinkti buvusieji jos nariai, kurie dar tą pačią dieną pasiūlymą jau eitomis pareigomis: pirmininkas Arminas Lipšys, vicepirmininkas Vincas Bartusevičius, sekretorė Elena Tesnau, izdininkas Antanas Šiugždinis, jun. ir narys Andrius Šmitas.

Į Kontrolės komisiją išrinkti buvę kontroleriai Jonas Vitkus bei Eugenija Lucienė ir naujas narys Vilius Lemkė. Kandidatė – Laima Verselienė.

Garbės teismo pirmininku perrinktas Justinas Lukošius, o teisėjais – dr. Saulius Girmius ir Romanas Dirgėlas.

Vokietijos LB tarybos atstovais į Vasario 16 gimnazijos kuratoriją perrinkti buvę atstovai – Vingaudas Damijonaitis, dr. Kęstutis Ivinskis, dr. Vilius Lėnertas ir inž. Jonas K. Valiūnas.

Į Vasario 16 gimnaziją remti fondą perrinkti 6 anksčiau buvę jos nariai: Vincas Bartusevičius, dr. Kęstutis Ivinskis, Arminas Lipšys, Antanas Šiugždinis, jun., Marija Šmitienė ir inž. Jonas K. Valiūnas. Vietoje į JAV-bes sugrįžusio dipl. inž. Juozo Sabo 7-tu nariu išrinktas Romanas Dirgėlas.

Vokietijos LB atstovais į VIII PLB seimą, įvyksiantį š.m. liepos 1-4 Lemonte (JAV, netoli Čikagos), išrinkti ir sutiko savo lėšomis vykdyti tik 4 asmenys (reikėjo išrinkti 7) – stud. Tomas Bartusevičius, Romanas Dirgėlas, direktorius Andrius Šmitas ir inž. Jonas K. Valiūnas.

KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ–

Tai Algirdo Gustaičio dienoraštis apie pabėgimą iš Lietuvos per Vokietiją iki D.P. stovyklos Hanau.

Aprašo lagerio gyvenimą, čiurlioniečius, įvairius koncertus, vaidinimus, sporto rungtynes.

Suriša svarbius pasaulio įvykius su pabėgėlių kasdieniu gyvenimu.

Gausiai iliustruotas, 941 psl. Kaina \$30.00 & pašto išlaidos.

Devenų Kultūrinis Fondas
P.O. Box 10782
St. Petersburg, FL 33733

Tai dvisavaitinis Lietuvių tautininkų sąjungos laikraštis leidžiamas Lietuvoje, redaguojamas Balio Sriubos. VILTIS ieško paramos ir prenumeratorių JAV valstybėse

Prenumerata metams oro paštu 45 doleriai.
VILTIS galima užsisakyti pas Vaclovą Mažeiką
519 N. Halien Terr. Park Ridge, IL. 60068
Tel. 708-823-3607

CLEVELANDE ir apylinkėse

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS CLEVELANDE

Minėjimas – ekumeninės pamaldos už sovietų režimo aukas – žuvusius ir ištemtus baltiečius įvyks sekmadienį, birželio 14 d., 3:00 val. p.p. Dievo Motinos parapijos bažnyčioje. Pamaldas atlaišys lietuvių, latvių ir estų kunigai, vadov. kleb. Gedimino Kijausko, S.J.

Pamaldų metu giedos Jungtinis Clevelando Latvių Choras, diriguojamas Rygos Radijo ir Televizijos Choro vadovo Juris Klavins.

Visi clevelandiečiai kviečiami skaitlingai dalyvauti. Rengia Clevelando Baltiečių Komitetas.

JAV LB CLEVELANDO

Apylinkės Valdyba praneša, kad referendumas dėl buvusios SSSR kariuomenės išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos bus praves-tas Clevelande Dievo Motinos parapijos salėje š.m. birželio 14 d. (sekmadienį) tuoj po 10 val. mišių. Balsavi-mas tęsis iki 1 val. po pietų

PADĖKITE ŠALPOS CENTRUI

Šv. Jurgio Parapijoje il-gus metus veikia Šalpos Centras, kuris maistu ir dra-bužiais aptarnauja iki 650 asmenų kas mėnesį. Šiuo metu šis centras yra reika-lingas tinkamų dėvėti naudo-tų drabužių. Ypač yra jau-čiamas trūkumas kūdikių ir vaikų drabužėlių bei darbų vyrams.

Tvarkydami savo spin-tas, nepamirškite paremti Šv. Jurgio Parapijos Šalpos Centrą. Vienas iš centro šal-dytuvų ("freezer"), pagal A. Šį vadintinas "ledūne", ne-

pataisomai sugedo. Galin-tieji padovanoti tokį šaldytu-vą Šalpos Centrai, prašomi pranešti klebonui kun. J. Ba-cevičiui, tel. 431-5794.

Ger.J.

PARENGIMAI

• BIRŽELIO 14 d. Sekmadienį 3 val. p.p. Baisiojo birželio minėji-mas – ekumeninės pamaldos Dievo Motinos šventovėje rengia Cleve-lando Pabaltiečių Komitetas

• BIRŽELIO 28 dieną, Lietuvių Namuose įvyks Clevelando Lietu-vių Pensininkų klubo tradicinė gegužinė.

• LIEPOS 12 d. Šv. Jurgio para-pijos Gegužinė. Parapijos sodyboje 11:30 val.

• LIEPOS 26 d. sekmadienyje 12-ą valandą popiet, Žalgirio šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero Beachland parke – 17815 Canter-bury Rd. Cleveland.

• RUGPIŪČIO 2 d. – sekmadie-nyje 12-ą valandą popiet LKVS "RAMOVĖ" Cleveland'o skyrius rengia gegužinę prie ežero – Beach-land parke, 17815 Canterbury Rd. Cleveland.

• RUGPIŪČIO 16 d. Lietuvių Klubo metinis piknikas nariams ir šeimoms.

• SPALIO 3-4 d. JAV LB Cleve-lando apylinkė ir Ohio apygarda rengia Lietuvių Dienas – Lithua-nian Fair Clevelando Dievo Moti-nos parapijos patalpose.

• SPALIO 10 d. šeštadienį 7 val. vak. Pabaltiečių Bendravimo Vak-aras – Latvių salėje. Rengia Cleve-lando Pabaltiečių Komitetas.

• LAPKRIČIO 15 d. Šv. Jurgio parapijos rudens festivalis 11:30 iki 3:30v.

• LAPKRIČIO 21 d. LKVS-gos "RAMOVĖ" Clevelando skyrius rengia Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjimą Lietuvių Namuo-se – Clevelande.

• GRUODŽIO 24 d. Bendros Kūčios – Šv. Jurgio parapijos salėje 9:30 v.v.

LANDSCAPE CONSTRUCTION CO. FOR SALE

Established 1984 East Side Complete Landscape Co. Sell all or just Maintenance Div. including newer trucks, trailers & equipment principals only.
216-953-1513

IŠ RAMOVĖNŲ SUVAŽIAVIMO

Kaip Clevelando sky-riaus atstovui teko dalyvau-ti LKVS "Ramovė" skyrių atstovų suvažiavime, įvyku-siam gegužės 9-10 dienomis Chicagoje. Pagal atstovų registraciją suvažiavime da-lyvavo 8-nių skyrių atstovai su 48-niais balsais.

Po suvažiavimo atidary-mo, suvažiavimą žodžiu sveikino Centro valdybos dvasios vadas kun. Daugi-nis, Clevelando skyriaus at-stovas Vytautas Jokūbaitis ir kiti. Gautus sveikinimus raštu perskaitė Centro val-dybos pirmininkas E. Ven-ginskis. Po jų buvo Sąjun-gos organų pareigūnų prane-

šimai. Diskusijose buvo pa-liesta Laisvės kovų muzie-jaus klausimas. Kadangi už Muziejaus patalpas reikia mokėti 600 dol. metinę nuomą, buvo svarstoma ką su muziejum daryti – per-kelti į Lietuvą ar palikti Chi-cagoje. Nutarta palikti Chi-cagoje ir ieškoti rėmėjų mu-ziejaus išlaikymui.

Po pietų pertraukos vyko skyrių atstovų pranešimai, diskusijos dėl pranešimų, ramovėnų į s-gos garbės na-rius pakėlimas, sąjungos centrinių organų rinkimai. Centro Valdyba suvažiavi-mui pristatė 15-ka nusipel-nusių narių pakelti į sąjun-gos garbės narius, kurie vienbalsiai buvo suvažiavi-

Velykų bobutė (Vilija Klimienė) šnekina vaikus per š.m. Atvelykį Šv. Jurgio parapijos salėje. Pauliaus Nasvyčio nuotr.

mo atstovų patvirtinti. Są-jungos centro valdyba per-rinkta iš Chicagos, Kontro-lės komisija iš Clevelando (Vytautas Jokūbaitis, Jonas Citulis ir E. Prancuskas) Gar-bės teismas iš Detroito.

Sekmadienį, suvažiavimo atstovai, kartu su Chicagos ra-jono šaulių daliniais, dalyvavo pamaldose Tėvų Jėzuitų koply-čioje ir apeigose prie Lietuvos Laisvės kovų paminklo Jauni-mo centro sodelyje E. Prancuskas

ATLIEKU ĮVAIRIUS KIEMO DARBUS

pagal sutartį Euclide ir apy-linkėse. Skambinkite Linui Mulioliui (216) 692-0702.

JOLANTA IEŠKO DARBO

Galiu prižiūrėti vaikus, senyvo amžiaus žmones, ligonius. Valyti butus. Skambinti: 461-6772

Siuntiniai į Lietuvą -

639 East 185th Street
Euclid, OH 44119

Telefonas (216) 481-0011

Pasiteiraukite dėl skubiau pristatomų maisto siuntinių.

Greitai pristatomi pinigai Lietuvoje doleriais.

Čia galite užsisakyti video aparatūrą, tinkančią naudoti Lietuvoje

Jūsų patogumui galite įsigyti dėžių siuntiniams

Dirbame: antr. - penkt. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.,

šeštadienį nuo 9 v.r. iki 2 v. popiet

Pagrindinis atlanta IE ofisas - Chicagoje

NATIONAL TRAVEL & TOURS

Tel:(216)932-6100 Fax:(216)932-5236

KELIONĖMS Į LIETUVĄ IR Į
KITAS PASAULIO ŠALIS

SKAMBINKITE
RITAI STAŠKUTEI
932-6100

(12-15)

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

481-6677

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą tiūdesio valandoje. Didelė aikštė automobi-liams pastatyti.

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

NORMLS

DIRVA

ĮVYKIŲ KRONIKA

PREMIJA J. POLIKAIČIUI

Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos valdyba praneša, kad Kataliko Visuomeninko premija, tūkstančio dolerių sumoje, šiais metais yra sričiama Juozui Polikaičiui, Ateitininkų Federacijos vadui. Premija įgalino Prelatas Juozas Prunskis, kuris Bendrijai tam reikalui yra paskyręs dešimt tūkstančių dolerių auką. Premijos komisiją sudarė Prof. Juozas Meškauskas, kun. Vytautas Bagdanavičius MIC, Agnė Kižiene ir adv. Saulius Kuprys.

SAVAITĖ BIRŠTONE

JAV LB krašto valdyba, drauge su Lietuvos Parlamentu, organizuoja įdomią savaitę Birštone, Lietuvoje nuo rugpjūčio 16-22 d. Tai bus neeilinė ir atmintina savaitė Lietuvos kurorte Birštone. Smulkesnė informacija greitai laiku bus paskelbta. Suinteresuoti skambinkite: Lietuvių Bendruomenėi – 1-215-739-9353 arba Ingridai Bublionei – 1-216-486-8692.

INGRIDA BUBLIENE, IB Communications firmos prezidentė, birželio 16 d. dalyvaus Pasaulio Lietuvių Verslininkų suvažiavime Vilniuje. Suvažiavime skaitys paskaita: Reklamos svarba tarptautinėje prekyboje.

LIETUVIŲ MUZIEJAUS GIMTADIENIS

Šį metų Balzeko Lietuvių Kultūros muziejus švenčia savo 26-tąjį gimtadienį. Muziejaus taryba, valdyba, darbuotojai ir bendradarbiai kviečia visus atsilankyti į gimtadienio vaišes, kurios įvyks birželio 20 d., šeštadienį, muziejaus Gintaro salėje. Bus skanus maistas, muzika, dviem asmenim kelionės į Lietuvą loterijos traukimas. Kaina asmeniui tik 15 dol., porai 26 dol.

LEIDINYS APIE VASARIO 16 MINĖJIMĄ KONGRESE

Amerikos Lietuvių Taryba sudarė kongresmenų pasisakymų Vasario 16 dienos proga rinkinį, kuris buvo atitinkamai paskleistas. ALTO vardu pasiūsti padėkos laiškeliai prašant ir toliau remti Lietuvos reikalus, šioms kongresmenams: Lee Hamilton, William Broomfield, Richard Durbin, Benjamin Gilman, Doug Beren-

ter, Jan Meyers, Christopher Cox, Robert Dornan, Dante Fascell, Benjamin Cardin, Steny Hoyer, Dan Rostenkowski, Peter Hoagland, Sander Levin, Edward Feighan, Marty Russo, Frank Annunzio, Frank Guarini, Mary Rose Oaker, Laurence Coughlin, Chester Atkins, Mathew Rinaldo, Bernard Dwyer, Raymond McGrath, John LaFalce, George Hochbrueckner, William Lipinski.

LIETUVA PO NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO

Tokia tema skaitė paskaitą ALTO atstovas Washington, DC dr. Jonas Genys, Maryland Universitete š.m. balandžio 9 d. prof. Jonas Genys, kaip Fulbright Scholar profesorius, dėstė keletą mėnesių Kaune ir Vilniuje. Dabar jis yra Vytauto Didžiojo Universiteto senato narys.

DOVANA LIETUVOS REIKALAMS

Dr. R.V. Lechovich, Ph.D., dirbąs Illinojaus Technologijos Institute, Moffett Campus, Amerikos Lietuvių Tarybai padovanojo Epson – Equity mikrokompiuterį, norėdamas paremti lietuvių veiklą.

PETRO PAPROCKO PALAIKAI Į LIETUVĄ

Petro Paprocko, diplomato ekonomisto, mirusio prieš 11 metų New Yorke, palaikai, jos sesers Dr. Konstancijos Šimaitienės ir sūnėno Vyto Paprocko pastangomis yra pervežti į jo išsvajotą laisvą ir nepriklausomą tėvynę ir Zarasuose, tėvėlių kapuose, palaidoti.

KESTUTIS SUŠINSKAS, JAV Lietuvių Bendruomenės Lemonto apylinkės pirmininkas, tos apylinkės vardu atsiuntė Dirvai \$25.00 paramą. Dėkojame ir visai apylinkei linkime viso geriausio.

JULIUS VEBLAITIS, ALTS-GOS ELIZABETH SKYRIAUS PIRMININKAS,

Dirvai paremti atsiuntė \$25.00. Dėkojame už paramą ir linkėjimus.

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

Skautiškos šeimos suvažiavimas šokių – "Su meile į atitį" įvyko geg. 23-25 d. Dainavoje Manchester, MI.

Iš deš. į kairę Liet. Skautų Sąjungos Tarybos pirm. S. Miknaitis, seserijos vyr. skn. B. Banaitienė, brolijos vyr. sk. G. Deveikis, L.S.S. dvasios vadas kun. J. Vaišnys, seserijos skyr. vedėja V. Jankauskienė, prityrusių skt. vedėja G. Stankūnienė, vyr. skaučių vedėja A. Lingertaitienė ir suvažiavimo viršininkas A. Paužulis.

Į suvažiavimą sausrinko virš 80 vadovų Clevelandą atstovavo v.s. A. Mullolienė v.s. E. Nainienė ir v.s. Vl. Bacevičius.

Vl. Bacevičiaus nuotr.

KVIEČIA PANEVĖŽIO MERGAIČIŲ GIMNAZIJA

Nuo 1905 m. Panevėžyje prasidėjo mergaičių mokyklas. 1915 m. rugsėjo mėn. Panevėžyje kūrėsi pirmoji Lietuvoje lietuviška gimnazija, kurioje formavosi ir mergaičių klasės, jų inspektorė buvo darbščioji pedagogė-rašytoja B. Petkevičaitė-Bitė, beje, viena iš ilgametės mūsų mokyklinės mergaičių uniformos autorė.

Mergaitės mokėsi vyrų gimnazijoje kartu su berniukais, tik savo laidas skaičiavo atskirai. Didelis džiaugsmas visoms – 1932 m. pagal architekto V. Landsbergio-Žemkalnio projektą pastatyti "šviesūs, gražūs gimnazijos rūmai" (čia mokytojavusios poetės S. Nėries žodžiai dienraštyje). Naujosios gimnazijos atidarymo rūpesčiai gulė ant direktoriaus J. Elisono, inspektoriaus M. Giedraitienės, vėliau, nuo 1935 m. iki bolševikų okupacijos – mokyklos direktorės, pečių.

Šių metų spalio mėn. 10 d. mokykla pažymės naują gimnazijos rūmų atidarymo 60-metį, ta proga bus išleista knyga "Panevėžio mergai-

čių gimnazija", kurioje spausdinami buvusių mokytojų ir mokytojų atsiminimai – profesorių Vandos Zaborskaitės ir Alos Demidavičiūtės-Baubininienės, iš San Paulo rašo H. Didžiulytė-Mušinskienė, iš Vilniaus istorikė, buvusi mokytoja O. Maksimaitienė, mokytojai E. Gabulaitė, J. Dičius ir kt..

Šiuo metu mokykloje vėl pradėjo mokytis mergaičių klasės-jų turime 10 – atkuriamą gimnaziją. Kultūros ir švietimo ministerija patvirtino specialų humanitarinės krypties planą – su choreografija, muzika, etika, teatro ir krašto istorijos pamokomis, sustiprintu anglų k. mokymu.

Mokykla kviečia atsiliepti ir atvykti 1992 m. spalio mėn. 10 d. savo vaikus, pabirusius plačiai po Lietuvą ir visą margą pasaulį – rašykite mums adresu: 5319, 2-oji vidurinė mokykla, Smėlynės g. Nr. 29, Panevėžys, LITHUANIA. Jei kas galėtų šelpiti knygos leidimą, mokyklos aprūpinimą vadovėliais, knygomis, garsio aparatais, kopijavimo aparatais, kompiuteriais, me-

dicinos aparatūra, pranešame valiutinę sąskaitą Account No 5189 000 333 001 /67084196/130080002 in the name of THE BANK OF LITHUANIA Panevėžio 2-oji vidurinė mokykla.

Gyvenantiems Lietuvoje – mokyklos sąskaita Lietuvos banko Panevėžio skyriuje Nr. 142471.

Informacija telefonais 6-11-73 (direktorius), 6-62-57 (sekretorė).

Dėkojame ponai Janinai Raubaitei-Rukšėnaitis iš Los Angeles už anglų k. konkurso nugalėtojai skirtą premiją.

E. Urbonas,

Panevėžio 2-sios vidurinės mokyklos direktorius

VISI KELIAI TEGU VEDA BIRŽELIO 21 D. Į "LIETUVOS AIDŲ"

RENGIAMĄ GEGUŽINĘ, kuri bus Šaulių salėje 2417 west 43 gatvė. Pradžią 12 val. Visus nuotaikingai linksmins Ramanausko orkestras. Bus įvairaus valgio ir atgavos. Tad pietaukite sekmadienį "Lietuvos Aidų" gegužinėje su savo artimaisiais ir draugais. Atneškite ką nors laimės šuliniui. Visi kviečiami, visi laukiami, tuo padėsite ir toliau gyvoti radijo programai.

BILIETAI Į TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ

ir jos banketą jau gaunami Gift International – Vaznelių prekyboje Chicagoje, arba paštu: Lithuanian Folk Dance Festival 2713 West 71st St. Chicago, IL. 60629.

Šventės bilietai yra po \$10.00, \$15.00 ir \$20.00 asmeniui, o banketo bilietai po \$35.00 Čekius rašyti "Lithuanian Folk Dance Festival" vardu.

A. A.

JUOZUI STEMPUŽIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo ALDONAI, sūnums LINUI, ALMIUI, jų šeimoms bei artimiesiems.

JAV LB Clevelando
Apylinkės Valdyba